

Fornrykt

Tagen auf die Lauer.

Indholdsfortegnelse

INTRODUKTION	2
IDEEN	2
KONFLIKTEN	3
KARAKTERER	3
SCENERNE	3
VIRKEMIDLER	4
RAMMEN FOR FORTÆLLINGEN	4
EN ROMANTISK TID	6
MUSIKERENS LEVEBRØD	7
EN ANDEN MORAL	8
PERSONGALLERIET	8
TEMAER	13
DEN SIDSTE STORE SYMFONI	15
STRUKTUR OG VIRKEMIDLER	15
FORBEREDELSE	17
PRESENTATION OG OPVARMNING	21
SELVE STYKKET	27
EVALUERING	29
LIEDER	30
SCENEOVERSIGT	32
SOUNDTRACK	33
ROLLER	BILAG 1
SCENER	BILAG 2
KLIPSÆTNINGER	BILAG 3
MUSISKE SYMBOLER	BILAG 4

Om Forrykt

Forfattere:
Jeppe og Maria Bergmann
Hamming

Antal spillere:
Fire og en spilleleder

Forventet spilletid:
1 times forberedelse
2 timers spil
En halv times evaluering

Tak til:
Marie Oscilowski for hjælp, støtte og korrektur.
Oliver Nøglebæk for at hjælpe med design.
Niels Jensen for sparring.
Lene Frederiksen, Lau Lauritzen, Johannes Pedersen, Vitus Vestergaard, Lars Andersen, Simon Buchholz og Marie Oscilowski for at spilleteste.

Introduktion

Dette er scenariet Forrykt. I de kommende sider finder du en beskrivelse af tankerne bag scenariet, en praktisk guide til hvordan du spilleder det samt spillermateriale og beskrivelse af alt, hvad du skal bruge for at afvikle scenariet.

Men før du læser videre skal du vide, at Forrykt er et scenarie om en gruppe mennesker, der skabte fantastisk musik. Og denne musik står helt centralt i scenariet. Du er som spilleder scenograf og dirigent for det stykke, som scenariet er, og dit centrale virkemiddel er musik. Der er ikke så meget tekst at huske på, for når scenariet er i gang er det musikken, du skal have styr på. Derfor vil vi anbefale dig før du læser videre at åbne denne Spotify playliste: Forrykt - Scenariet

(<http://open.spotify.com/user/n46o95552/playlist/5AgwsBrbHXa8BgZPgbKSGb> - find links til alle playlister under afsnittet *Soundtrack*). Lyt til musikken, mens du læser videre. God fornøjelse.

Ideen

Forrykt er et historisk, musisk drama om grænserne mellem genialitet og galskab. Rammen er den aldrende, vanvittige Robert Schumann, der på sit dødsleje syg af syfilis og kviksølvsforgiftning genbesøger sine minder om de mennesker, der havde stor betydning for hans liv. For Schumann har besluttet sig for at skabe et sidste stort værk inden sin død. Et værk der består af minderne fra hans liv med Clara Wieck, Robert Schumann, Felix Mendelssohn og Johannes Brahms, der har gledet ind og ud af hans liv og givet det nerve og spænding. Men minderne er ved at glide sammen med galskaben, og det er svært for Schumann at skelne virkelighed fra fantasi. Ligesom minder kan

genbesøges, kan scenerne i scenariet det også, for måske ville det være et bedre minde, hvis det var sket på en anden måde?

Scenariets scener er disse minder. Baseret på faktiske historiske begivenheder men udlevet i spillernes egne fortolkninger Alt sammen sat i en musisk ramme, hvor spillelederen bruger musik til at instruere og skifte fra scene til scene.

Konflikten

Scenariet er et drama om konflikterne i hovedpersonernes liv og de valg de må træffe imellem anerkendelse, kunstnerisk integritet, kærlighed, begær og familie. Det centrale spørgsmål igennem hele scenariet er, hvorvidt vanvid er en inspirationskilde eller en destruktiv sygdom og ikke mindst: Hvornår er man gal og hvornår er man genial? Igennem scenerne er vanviddet den kraft, der sætter de dramatiske konflikter på spidsen.

Karakterer

Scenariet rummer tre typer af rolleoplæg, to af spillerne er Clara Wieck og Robert Schumann hele vejen gennem. En spiller den gamle Schumann på sit dødsleje og derudover alle bipersonerne i mindescenerne. Den sidste spiller er Felix Mendelssohn, en god ven af Robert og Clara, der dør i en ung alder. I scenerne der er sat efter Felix' død er den sidste spiller i stedet Johannes Brahms.

Scenerne

Scenariet består af en række scener, hvor rammefortællingen er den gamle Schumanns sidste dag. Scenariet starter og stopper ved hans sygeleje. Scenerne er hans mere eller

mindre vanvittige minder om sit liv og spekulationer over, hvilke valg der kunne være truffet anderledes. De sættes ud fra en række scenebeskrivelser, som spillerne bestemmer rækkefølgen af. Vanvidsminder er nemlig ikke nødvendigvis kronologiske.

Virkemidler

Musik gennemsyrer alt i rollernes liv og derfor også dette scenarie, som er struktureret som et stykke kammermusik med en række satser der danner rammen om det dramatiske forløb.

Ligeledes bruges musik som forløsningsmekanik for scenerne, der alle bliver klippet ved hjælp af musik. Det gør det muligt at spille scenariet som et kontinuert forløb uden afbrydelser. Derudover bruges musik som en del af rolleformidlingen og løbende i scenariet anvendes udvalgte passager af vores hovedpersoners musik igen og igen for at skabe genkendelse og understøtte stemninger i scenerne.

Det kommende afsnit redegør for rammen omkring fortællingen, persongalleriet og de centrale temaer, hvorefter næste afsnit går i dybden med, hvordan scenariet forberedes og spilles.

Rammen for fortællingen

Scenariet er et historisk biografisk scenarie på den måde at det er bygget op omkring en række historiske personer, og vores viden om deres liv. Dette har vi gjort, da disse personer og deres musik er interessant, og fordi vi ønsker at sætte kød og blod på noget

Tagen auf die Lauer.

fantastisk musik og give spillerne en intens og mindeværdig oplevelse med dette. Det er ikke vigtigt for os om scenariet er historisk korrekt, faktisk er det vigtigt, at det ikke bliver det. Scenariet handler, som allerede nævnt, om minder, forræderiske minder, bejrlige minder, løgnagtige minder og ikke mindst vanvittige minder. Der vil i løbet af scenariet udspille sig begivenheder, som aldrig skete i virkeligheden og måske

begivenheder som rent faktisk udspillede sig – hvem ved? Vi har dog valgt at give en indføring i tiden og den historiske ramme, fordi du som spiller får behov for at lave en generel introduktion til tiden i forbindelse med scenariet. Det er desuden vores erfaring at spillerne vil være interesserede i de historiske

begivenheder efter spillet og ikke mindst begivenhederne i karakterernes liv. Vi har med vilje ikke redegjort for Roberts, Claras, Felix' og Johannes' liv i detaljer, men valgt kun at præsentere de temaer i deres liv, som vi arbejder med. Vi ønsker en åbenhed både fra spilleren og spillernes side i forhold til, hvad der kommer til at ske og vil ikke fastlåse bestemte udfald med for meget viden om, hvad man tror der virkelig skete. Vi opfordrer derfor også til at du gør dit bedste til at forsikre spillerne om at historisk korrekthed ikke er vigtigt, og at de ikke skal være bange for at komme til at sætte anakronismer i spil i scenariet – det er jo trods alt den vanvittige Schumanns minder vi befinder os i - måske taler de meget moderne i minderne? Måske mødte Schumann og Beethoven hinanden? Måske blev psykoanalysen udviklet allerede i starten af det 19. århundrede? Grundlæggende mener vi ikke at det historiske må stå i vejen for den gode oplevelse. Der er ligeledes ingen krav til dine eller deltagernes viden om klassisk musik og musikhistorie, det kan spilles af alle. Vi introducerer en række musik-udtryk som spillerne kan bruge i spillet, men i har friheden til at bruge jeres egne ord eller give eksisterende udtryk ny betydning.

En Romantisk Tid

Scenariet udspiller sig i den første halvdel af det 19. Århundrede i Tyskland. En tid der er præget af den romantiske tanke – en dyrkelse og søgen efter geniet og idealet om den lidende kunstner. Disse tanker afløste oplysningstidens rationelle objektivisme med et fokus på subjektet, fantasien og følelser. Med det

kom en opfattelse af kunstneren som det skabende geni, der kunne ane overjordiske principper eller skønhed. Geniet kunne noget særligt, andre ikke kunne, men var på sin vis også tvunget dertil, som et kald fra det overjordiske.

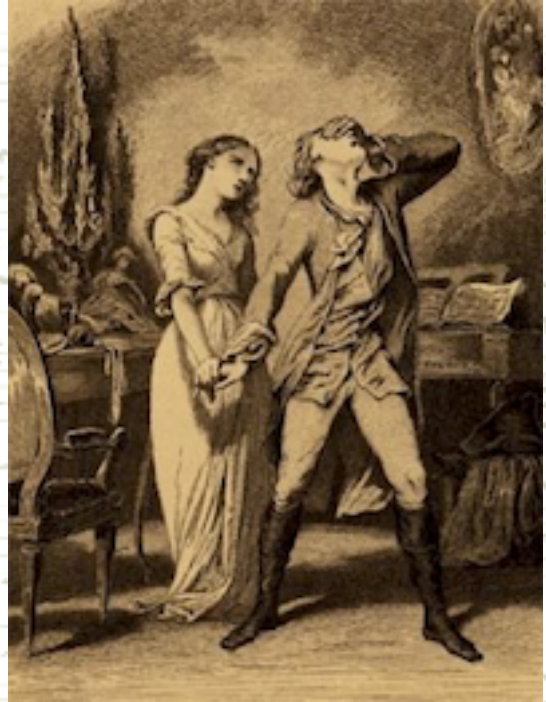
Denne tids søgen efter at finde sandheden i følelserne og realisering af disse kan nok bedst eksemplificeres med Den Unge Werthers Lidelser af Goethe. Hvor den unge mand Werther, tager væk fra storbyen og ud på landet, hvor han realiserer sin sande natur og forelsker sig i den smukke Lotte. Men da han ikke kan få

hende ender han med at skyde sig selv. Det er altså historien om en ung mand der er ligeglad med fornuften og forfølger sine egne følelser i så ekstrem en grad at han hellere vil dø end at skulle leve uden genstanden for sit begær. Dette udløste hvad man kalder Werther-feberen, hvor unge mænd i særligt Tyskland klædte sig som Werther og kastede sig ud i en forfølgelse af det lidenskabelige og følsomme. Man mener også det medførte en trend af selvmord blandt selvsamme unge mænd. Læs evt. mere om romantikken her:

<http://da.wikipedia.org/wiki/Romantikken>

Det er denne tid og denne selvforståelse vores historie skriver sig ind. Måske det første store ungdomsoprør, hvor kunstneren, og dermed også komponisten og musikeren, var et eftertragtet ideal.

Succesfulde og virtuose pianister som Clara Wieck og Felix Mendelssohn kunne rejse Europa tynd og spille turneer som vore dages rockstjerner. Komponister, som Robert

Tage auf die Lieder.

Schumann, der måske ikke blev anerkendt så tidligt i deres liv, som de havde håbet på, eller som Johannes Brahms, der måtte tjene til dagen og vejen som spillemand kunne leve på et løftsværelse, skrive deres kunst og vide at sande genier må gå grueligt meget igennem, uden at stoppe af den grund. Måske gør det endda kunsten bedre at den er undfanget gennem lidelse. Ja måske så meget lidelse at man blive vanvittig af den eller må tage sig selv af dage?

Musikerens levebrød

Indtil Edison opfandt fonografen i 1877 var musik noget man oplevede ved at høre en musiker spille eller ved selv at spille derhjemme i stuen. Der fandtes selvfølgelig spilledåser og de tidlige mekaniske klaverer, men der gik mange år før den reproducerede musik var noget der blev almindeligt tilgængeligt. Der var dog mange andre ting man som musiker kunne gøre for at leve. Alle vores hovedpersoner har fået udgivet et væld af værker og levelt af salget af disse noder. Særligt opstod der en kultur omkring lieder i Tyskland på dette tidspunkt.

Lieder er små iørefaldende sange der blev populære i den brede offentlighed. Johannes Brahms og i de senere år også Robert Schumann skrev et væld af disse lieder og fik dem udgivet.

Så er der dem som Clara Wieck, der kunne spille for fyldte huse igen og igen over hele Europa, eller Felix Mendelssohn, der dirigerede flere store orkestre og havde faste stillinger på denne måde. Og selvfølgelig kunne man undervise som huslærer, hvilket Robert Schumann gjorde i mange år først hos Clara Wiecks fader, der var en berømt musikpædagog, som rige familier gladelig sendte deres børn til for at de kunne lære at

spille selv. Endelig var der et væld af aviser og magasiner, hvor man kunne ernære sig som kritiker, hvilket Robert Schumann også gjorde.

En anden moral

Scenariet beskæftiger sig også med to fænomener, som man havde en ganske anden opfattelse af på daværende tidspunkt, end man har i dag – nemlig bordeller og antisemitisme.

Bordeller

Det var ganske normalt for unge mænd af borgerskabet at benytte sig af bordeller. Sex før ægteskabet med en ung frøken af god herkomst var ganske utænkeligt, men der var stadig en forventning om at en mand skulle være erfaren, når han blev gift. Denne erfaring kunne opnås på bordellerne, som sagtens kunne være destinationen for en festlig aften i byen. Her kunne drikkes champagne og festes i selskab med unge damer. Dog florerede sygdomme som syfilis selvsamme steder.

Antisemitisme

Mange storbyer i Europa var hjemsted for jødiske familier, hvoraf flere var berømte tænkere og kunstnere, men der var en ganske anden opfattelse af dem end der er i dag. Jøderne blev ofte lagt for had og underlagt særlige regler i forhold til hvorvidt du kan blive politisk valgt eller eje fast ejendom. At tale nedsættende om jøder og at have fordomme mod dem, var ganske normalt. Felix Mendelssohn var af jødisk herkomst, og det betød, at han blev fravalgt til visse stillinger, og at han derfor på trods af sit talent ikke opnåede den anerkendelse, han måske kunne have fået.

Persongalleriet

Scenariet handler om Robert Schumann, Clara Wieck, Felix Mendelssohn og Johannes Brahms samt en række bipersoner som har betydning for deres liv. Sidst i scenariet

finder du spillermaterialet, men her vil vi gerne give en overordnet introduktion til karaktererne og deres relationer. Rollerne er skrevet som fragmenter fra deres liv, der med fuldt overlæg er ambivalente og selvmodsigende. Vi spiller Schumanns vanvittige minder på sin sidste dag og karaktererne er hans minder om dem – ambivalensen udtrykker hans tanker om dem og giver spillerne mulighed for at bringe forskellige aspekter af rollerne i spil i scenerne og særligt i gentagelsen af scenerne. Bemærk at der er fire spillere og fire primære karakterer, men hver spiller har ikke en af de primære karakterer. En af spillerne er den døende Robert Schumann, kaldet gamle Schumann, i rammefortællingen og spiller derudover Hr. Wieck, Christel, Dr. Richardz samt Eusebius og Florestan. En anden spiller Robert Schumann, kaldet Robert, i minderne. En spiller Clara Wieck og den sidste spiller er både Johannes Brahms og Felix Mendelssohn. Alle disse karakterer er beskrevet, men her gives blot et overblik, som du kan bruge når du præsenterer scenariet for spillerne, og vi anbefaler dig derudover selv at læse spillermaterialet.

Robert Schumann

Tysk komponist og pianist, der skrev symfonier, kammermusik og lieder. Robert var som ung huslærer hos Friedrich Wieck, Claras fader, hvor de mødte hinanden. Robert havde to usynlige venner som barn: Eusebius og Florestan, som følger ham igennem tiden, hvor han skriver musik til dem og omtaler dem i breve. Eusebius optræder som hans indadvendte og melankolske side, hvor Florestan er den udadvendte, sprudlende og maniske side. De optræder begge som biroller i scenariet. Robert Schumann havde flere store nervesammenbrud og blev til sidst indlagt og brugte de sidste år af sit liv i Richardz Heilanstalt i Bonn. Han blev blandt andet behandlet for syfilis, som nogle mener var skyld i hans vanvid, men der er tvivl om, hvorvidt han overhovedet led af sygdommen.

Robert Schumann er den lidende kunstner, der kæmper med vanvid og præstationsangst.

Clara Wieck

Tysk pianist og komponist, der skrev en række mindre klaverværker og lieder, hun var dog særligt berømt for sit virtuose klaverspil og rejste Europa tyndt på koncertrejser.

Hendes fader Friederich Wieck var en anerkendt musikpædagog, der anvendte sine egne principper for at skabe vidunderbørn på hende og styrede derfor hendes liv med en hård hånd i de unge år. Hun optrådte allerede fra en alder af otte år. Efter mange års forlovelse blev hun siden gift med Robert Schumann og fik otte børn med ham. Dette forhindrede hende dog ikke i fortsat at

optræde og komponere selv. Efter Roberts død fortsatte hun med at optræde med deres værker de næste 40 år.

Clara er vidunderbarnet, der forsøger at holde sammen på et liv med en mand plaget af galskab. Hun kæmper med dilemmaet om at skulle gå på kompromis med sin egen musik af hensyn til ham og med betagelsen af Johannes Brahms.

Felix Mendelssohn

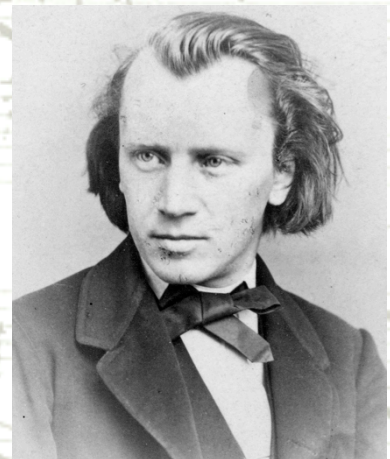
Tysk pianist, organist, dirigent og komponist, der skrev mængder af kendte symfonier, kammermusik, lieder og korværker. Han blev født ind i en prominent jødisk familie, og selvom hans forældre ønskede at han skulle forfølge en akademisk karriere, så afholdt det dem ikke fra at bygge ham et koncerthus i baghaven og han begyndte at optræde som 9-årig og skrev sine første symfonier som 12-årig. Felix var en god ven af både Robert og Clara Schumann og anerkendte i høj grad Roberts talent, hvor andre ikke gjorde det.

Felix er den talentfulde unge mand, der er født med en sølvske i munden, lever et liv som alle misunder. Han kæmper dog en betagelse af Robert, som ikke anerkendes i hans samtid.

Johannes Brahms

Tysk pianist og komponist, der skrev symfonier, klaverkoncerter, korværker, kammermusik og lieder. Johannes kom fra en fattig familie og måtte i mange år ernære sig som spillemand for at have råd til at skrive musik. Det lykkedes ham at blive introduceret for Robert og Clara Schumann, der blev betaget af ham og hans musik og hjalp ham frem i verden, blandt andet ved at lade ham bo hos dem og undervise ham. Johannes Brahms var dybt betaget af Clara Schumann, men de fandt aldrig officielt sammen, selv efter Roberts død. Johannes er den unge håbefulde kunster, fanget i mellem konflikten om at følge sit hjerte og at forråde sin læremester Robert, som han respekterer dybt.

Hr. Wieck

Tysk musiker, musikpædagog og musikkritiker. Fader til Clara Wieck og lærer for Clara Wieck og Robert Schumann. En bestemt mand med faste principper, der gør hvad han kan for at beskytte sin datters karriere og holde hende tæt til sig selv. Kontrollerer alt i hendes liv fra at skrive hendes dagbog til at holde øje med at hun afklæder sig hver nat. Accepterer ingen forstyrrelse af projektet omkring at gøre hende til den største klavervirtuos nogensinde.

Dr. Richardz

Tysk læge og specialist i syfilis og sygdomme i sindet. Tilser Robert Schumann og får ham indlagt. Behandler ham med kviksølv men opnår aldrig en forbedring. Robert dør i Richardz Heilanstalt.

Christel

Ung smuk kvinde, som Robert Schumann muligvis forelsker sig i, muligvis frier til, muligvis forfører og muligvis får syfilis af. Dette er ikke en historisk person men en konstruktion over en række kvinder i Schumanns liv.

Eusebius og Florestan

Robert Schumanns usynlige venner, der optræder i hans fantasi og måske endda optræder ganske virkeligt for ham hele hans liv. Eusebius er den melankolske og indadvendte. Florestan den maniske og udadvendte. Robert Schumann skrev flere stykker tilegnet den ene eller den anden, måske forstod han dem som aspekter af sig selv, måske var han skizofren. I scenariet optræder de som faktiske karakterer spillet af den spiller, der også er Gamle Schumann. Kun Robert kan se og høre dem, men har en ganske virkelig opfattelse af dem.

Temaer

Scenariet udspilles igennem en række scener, som spillerne selv er med til at styre om kommer i spil og rækkefølgen af dem. Det betyder at der er nogle temaer der vil fylde mere, nogle mindre og nogle vil slet ikke være med afhængigt af spillernes valg. Men for at du kan overskue forløbet og eventuelt hjælpe spillerne med at vælge scener, hvis der bliver behov for det, er her en oversigt over de mulige temaer. I sceneoversigten der er vedlagt efter selve scenariet, er der opgjort, hvilke temaer der primært bearbejdes i hvilke scener.

Roberts Vanvid

Robert Schumann var vanvittig i en eller anden afskygning. Han havde to usynlige venner gennem hele sit liv, han havde perioder med dyb melankoli, hvor han intet magtede og andre hvor han kunne producere en symfoni på bare tre uger. Om vanviddet var medfødt eller et symptom på syfilis eller en konsekvens af behandlingerne er et åbent spørgsmål i scenariet, ligesom det er åbent hvor meget vanviddet fylder i scenerne.

Vanviddet komme til udtryk i scener mellem Robert, Eusebius og Florestan, i scener med Clara, Felix og Johannes hvor Robert gør livet svært for de andre, eller for sig selv og måske skubber Clara i armene på andre eller forsøger selvmord.

Vidunderbarn

Clara er opdraget til at blive et vidunderbarn af sin fader, musikpædagogen Hr. Wieck. Hun er meget talentfuld og har en stor karriere foran sig, men hun må også lide mange afsavn for at forfølge karrieren. Da Robert dukker op præsenterer en anden mulighed sig og Clara bliver fanget i et valg imellem karriere og kærlighed.

Roberts og Claras kærlighed

Kærlighed er, som du måske allerede har gættet, også et centralt tema, hvor der er flere forskellige kærlighedshistorier som kan udspille sig. En af dem Robert og Claras. Robert

og Clara forelsker sig i hinanden og igennem scenerne er det muligt at sætte i spil, at de bliver forlovet, at forlovelsen bliver ophævet, at de bliver gift, at de bliver forældre, at de svigter hinanden og at karrieren er i konflikt med ægteskabet. Hr. Wieck, Claras fader, er en af antagonistene, da han ønsker at forhindre dem i at finde sammen. Felix er en mulig antagonist, hvis spilleren forfølger Felix' romantiske interesse i Robert, ligesom Johannes kan blive det gennem sin betagelse af Clara. Endelig kan Dr. Richardz, der behandler Robert, vise sig at være en ven eller en fjende, enten ved at behandle Robert og hjælpe ham væk fra vanviddet eller at fjerne ham fra deres liv og efterlade Clara alene med Johannes.

Felix' og Roberts kærlighed

De er ungdomsvener og knyttet sammen af romantisk idealisme, men måske er de også mere end det. Nogle af scenerne giver mulighed for at forfølge om de er mere end venner og hvordan det kan have betydning for relationen til Clara.

Johannes' og Claras kærlighed

Alt efter hvordan scenariet udspiller sig, kommer Johannes ind i Claras liv i en mere eller mindre svær situation. Det kan være, at hendes karriere er forsømt, det kan være at ægteskabet ligger i ruiner, det kan være at hun har brug for bekræftelse og det kan være alle disse ting. Han er ung, charmerende og vil gøre alt for hende, og måske er det meget lettere end relationen til Robert, der er så plaget. I hvert fald er der i scenerne lagt en mulighed for at en romance kan opstå, der kan ødelægge forholdet mellem Robert og Johannes.

Robert og Christel

Forholdet til Clara er svært, da de begge er temperamentsfulde mennesker med store egoer. Christel er en sød ung pige, som Robert måske møder, måske forelsker sig i, måske er utro med, måske får syfilis af?

Anerkendelse

Robert kæmper med misundelsen på Clara og Felix, der er dygtigere og mere anerkendte end ham selv. Dette kommer til udtryk igennem scener, hvor Robert gør skade på sig selv, føler sig forbigået og måske endda sælger ud.

Den sidste store symfoni

Disse temaer væves sammen igennem scenerne til at udgøre Robert sidste store værk, det han arbejder på denne sidste dag, hvor scenariet udspiller sig. Derfor starter scenariet og slutter med den gamle Robert, der på sit dødsleje tænker tilbage. Derfor kan scenerne optræde igen og igen, hvor udfaldet af de forskellige forløb kan ændre sig, indtil Schumann endelig er tilfreds og overgiver sig til døden. Nu hvor rammen er sat, vil det næste afsnit gå i dybden med, hvordan scenariet spilles.

Struktur og virkemidler

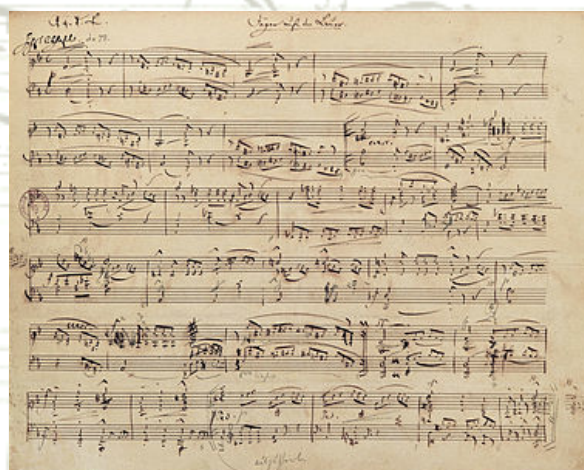
Scenariet gør brug af en række virkemidler og teknikker til at understøtte og facilitere oplevelsen – dette afsnit gennemgår hvordan scenariet spilles. Det efterfølgende afsnit omhandler hvordan du i praksis forbereder og styrer denne oplevelse.

Scenariet spilles som semi-live i et enkelt lokale. Det vil sige at alle spillere er til stede i samme rum og der spilles med direkte tale, gestikulation og evt. berøring. Der er ingen kostumer eller andre rekvisitter på nær scenepartituret, den visuelle oversigt over scener og musik, der er behandlet yderligere i næste afsnit. Da der er berøring med er det en god ide at tale om dette med spillerne inden det går i gang. Aftal evt. at kys kan gøres på kinden eller på ens egen hånd ved siden af den andens ansigt for at undgå at overtræde nogens grænser.

Når selve scenariet går i gang spilles det som et kontinuert flow af scener, der klippes ved hjælp af musik. Den første scene skal være Præludium og den sidste scene er Finale, hvad der ligger derimellem afgør spillerne og spillederen i samspil. Scenariet er delt ind i en række satser, der repræsenterer Schumanns sidste symfoni. Hver sats rummer en række scener, der er passagerne i stykket. Efter hver scene spilles et stykke musik, mens spillerne i stilhed vælger næste scene fra partituret. Den første scene er altid Præludium, herefter kan spillerne sætte scener i spil fra første sats. Når mindst en scene fra første sats er spillet er det tilladt at sætte scener fra anden sats. Ligeledes når en scene fra anden sats har været spillet, er det tilladt at tage scener fra tredje sats, og når en scene fra tredje sats har været spillet er det tilladt at tage Finalen. Finalen er altid den sidste scene og den afslutter scenariet. Alle scener på nær Præludium og Finale kan spillerne vælge at gentage og spille på en anden måde.

Når først spillet er sat i gang er det ikke tilladt for spillerne at diskutere scenerne uden for spillet, de spiller scenerne og i de musiske mellemstykker vælger de scener i stilhed.

For at gøre dette overskueligt konstruerer spillederen før spillet et partitur med scenerne på en væg. Et partitur er en samlet oversigt over stemmerne i et stykke musik noteret med noder. I scenariet anvendes et særligt partitur til at give overblik over scenerne, så spillerne kan se hvilke scener, der er tilgængelige og

samarbejde om at sætte dem i spil.

Desuden øves sammen med spillerne at klippe, introducere og spille scener inden selve scenariet sættes i gang for at sikre et uafbrudt og intenst flow.

Ved på denne måde at gøre det muligt at springe i tid og rum samt gentage begivenheder igen og igen understreges det vanvittige univers spillet befinder sig i. Scenariet skal netop være brudstykker der er åbent for fortolkninger og ikke et stramt forudsigeligt forløb.

Forberedelse

For at afvikle scenariet skal du bruge et print af rollerne, scenerne og de musiske symboler, to ruller sort isoleringstape, elefantsnot, et ark sort karton, en saks, et målebånd samt en måde at spille musik på. Vi har anvendt en computer med Spotify og et par højtalere. Rollerne er lavet som små hæfter, der skal printes som to sider duplex (print på begge sider), foldes på midten og hæftes sammen, så det bliver en folder med otte små sider.

Inden spillerne ankommer skal du bruge ca. en time til at forberede lokalet som beskrevet her. Vi har til Fastaval sørget for at der til hver spilleleder er en pose med alt hvad du har brug for, samt vi har to blokke i træk, så det er kun før første blok at vi behøver forberede lokalerne. Du skal dog stadig afse tid til at sikre dig at alting hænger rigtigt før dine spillere ankommer.

Du skal bruge gulyplads på mindst 3 x 4 meter uden møbler, et bord og en stol til hver deltager og dig selv samt en væg gerne på mindst 4 meter.

Eventuelt andre møbler flyttes ud i kanten af rummet så der er plads til spillet i midten.

Partituret

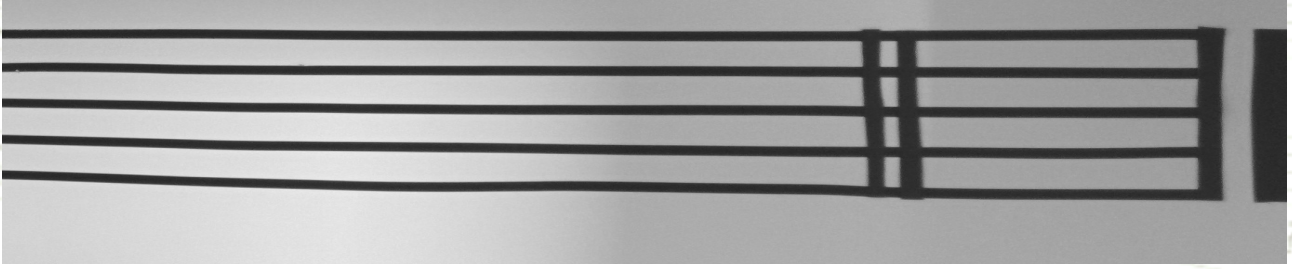
En af væggene, som skal være let tilgængelig fra spilområdet, ryddes for hvad der evt. hænger på den og ved hjælp af isoleringstape opbygges partituret som beskrevet nedenfor og vist i de følgende billeder.

To baner af tape i væggenes fulde længde hænges op i normal øjenhøjde med ca. 25 cm i mellem dem. Undgå helst at hænge tapen over et varmeapparat, da varmen får scenerne til at blafre og tapen til at give slip. Vær forsigtig med at trække hårdt i tappen, da man risikerer at den får hvide strækmærker af det. Den ene ende af tapen fastgøres blot i den ene ende af vægen, derefter trækkes tapen ud i fuld længde og fastgøres i den anden ende af vægen og trykkes herefter ind på væggen hele vejen ned for at fastgøre den. Det er den letteste måde at få det til at hænge lige på. Derefter placeres en bane midt i mellem de to du netop har sat og endelig to baner i mellem midterbanen og henholdsvis den øverste og nederste bane, så du ender op med fem lange nodestreger.

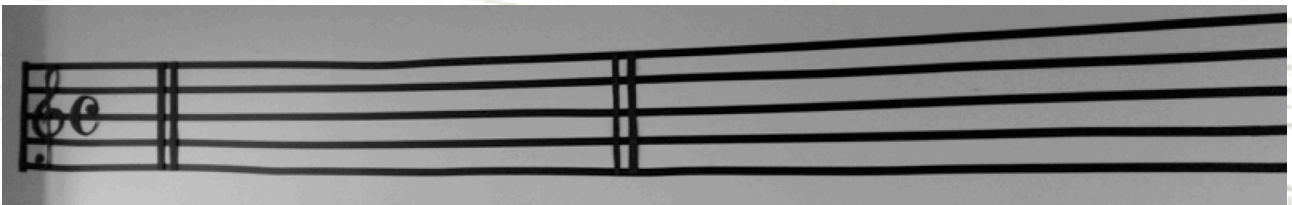

Herefter klipper du 10 baner karton på 25 cm i længden og ca. 2 cm i bredden. Bag på hvert stykke placeres tre stykker elefantsnot. Yderst til venstre placeres en bane karton, der hvor de fem nodestreger starter. Ca 40 cm til højre for det placerer du to kartonbaner ved siden af hinanden med en smule mellemrum, det er dobbelte taktstreger der angiver separationen mellem 2 satser. 1 meter til højre for de dobbelte streger placerer du to baner karton igen, hvilket du også gør endnu en meter til højre for. Det skulle gerne passe med at du har ca. 40 cm. Tilbage til slutningen af tapebanerne, hvor du placerer den sidste bane karton. En cm til højre for det placerer du to baner tape i samme retning som kartonbanerne så de bliver til en ekstra bred lodret bane. Dette er de dobbelte taktstreger, der viser slutningen på stykket.

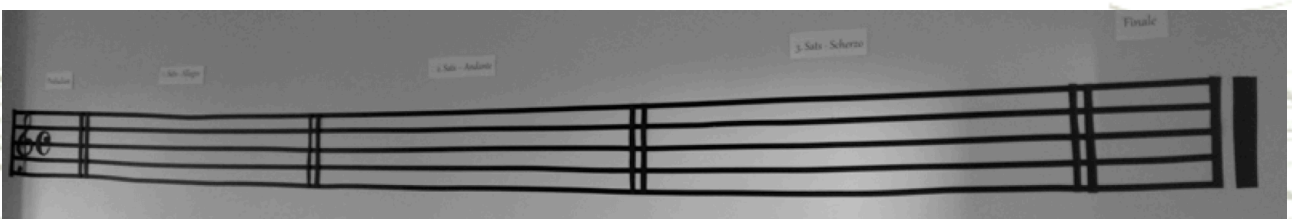
Tager på de Læser.

Herefter tager du den udskrevne g-nøgle (G) samt takt-angivelsen (c), klipper dem ud og placerer nogle stykker elefantsnot bag på. Lige efter den første bane karton yderst til venstre placerer du g-nøglen (G) som vist på billedet og lige herefter takt-angivelsen.

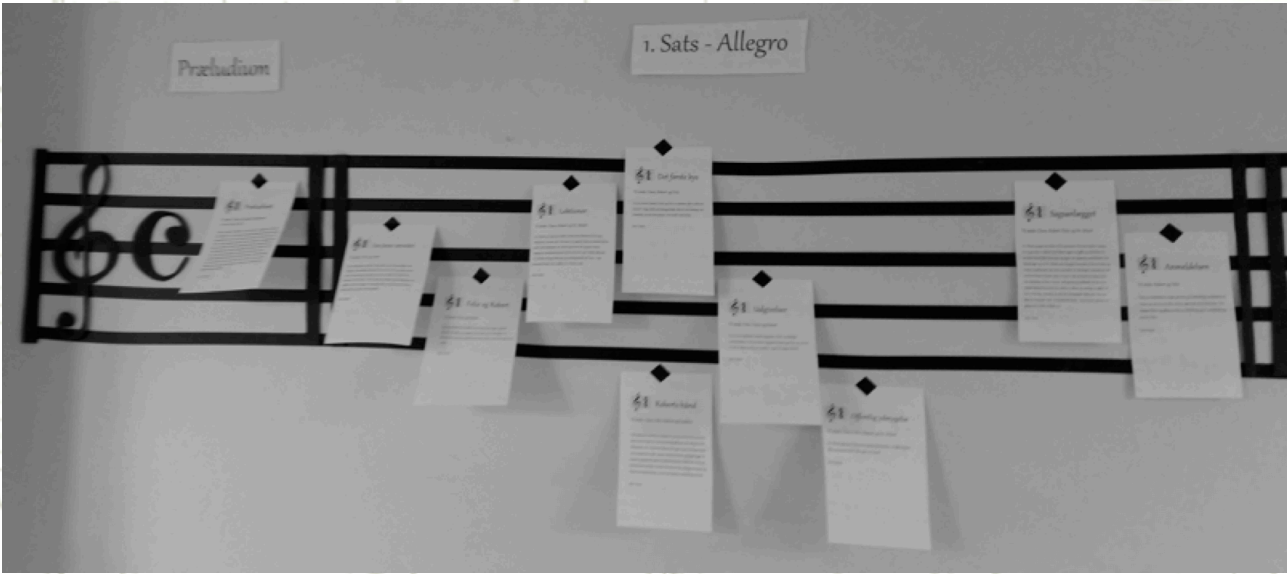

Over g-nøglen (G) og takt-angivelsen hænger du den udskrevne side med teksten "Præludium" ved hjælp af elefantsnot. Over nodestregerne mellem de to første sæt dobbeltstreger placerer du den udskrevne side med teksten "1. Sats Allegro", mellem de to næste sæt dobbeltstreger placeres "2. Sats Andante", herefter "3. Sats Scherzo" og endelig "Finale".

Nu er partituret klart til scenerne som hænges på i den relevante sats, som du kan læse af selve scenen. Præludium betyder forspil og rummer den første scene. Allegro, Andante og Scherzo er tempoangivelser og typisk den måde man navngiver satser i kammermusik, Finale er selvfølgelig afslutning.

Tagen på de Lærere.

Scenerne hænges op under de relevante satser ved hjælp af et kvadratisk afklippet stykke isoleringstape i toppen af scenen. Disse sættes i mellem nodestregene forskudt og giver illusionen af at være noder på det store partitur. Den præcise rækkefølge inden for hver sats er ikke afgørende, da spillerne selv bestemmer rækkefølgen, og er der ikke plads til alle kan de hænges over hinanden. Dette signalerer samtidig til spillerne at der ikke er en bestemt rækkefølge til scenerne.

På et stykke ledig vægplads, evt. under partituret, hænges de fire udskrevne stykker papir med korte tyske sætninger, som du finder i bilaget med klipsætninger, så de er synlige fra der, hvor scenerne vil blive spillet. Klip fermaten (☉) ud og læg den klar på et bord med elefantsnot bagpå. Prøvescenerne hænges ved siden af partituret et sted, hvor der er

plads. Sæt udstyr op til musik, her kommer spillederen til at bruge en del af sin tid, så det er en god ide at det er ved siden af væggen med partituret, da det ellers er svært at nå at sætte en scene for spillerne, hvis man får behovet for det, da nogle scener kun tager få minutter og man skal nå tilbage og sætte sceneskift-musikken på mellem hver scene. Herefter sættes musikken til at køre med numre fra playlisten Forrykt - Scenariet, så stemningen er sat allerede, når spillerne kommer ind i lokalet første gang. Det er en god ide at have sat Spotify til at kunne spille de forskellige playlister i offline mode i god tid inden, så evt. netværksproblemer ikke ødelægger oplevelsen samt at have Spotify Premium, så du ikke får reklamer. Ellers kan du også finde musikken på anden måde og have den liggende. Vi har til sidst angivet hvilke numre, der er i hvilke lister, så du kan finde dem på anden vis.

Præsentation og opvarmning

Når spillerne ankommer til lokalet sætter I jer sammen ved bordet, hvorefter spillederen præsenterer scenariet. Du kan evt. læse forømtalen op for dem eller lave din egen præsentation. Vi anbefaler derudover at du nævner følgende:

- At man ikke behøver at have viden om klassisk musik, noder, musikhistorie eller anden specialviden.
- At I kommer til at spille en række scener inspireret af Schumanns liv. Rammen er den døende Schumann, der ser tilbage på sit liv og prøver at få minderne til at give mening
- At I kommer til at bruge musik aktivt i scenariet, og at det bliver vist hvordan man gør og I kommer til at øve jer inden det går i gang.
- At forberedelsen nok tager 1 time, spillet 2 timer og evaluering en halv time.
- At det bliver spillet som semi-live og tal med spillerne om grænser og berøring.

Derefter præsenterer spillederen tidsalderen:

- Første halvdel af det 19. århundrede. Spørg evt. til spillernes egen viden om perioden.
- Forklar om den romantiske tid og tanken om geniet.
- At det var ganske normalt at gå på bordel for borgerskabets mænd.
- At anti-semitisme var meget udbredt og der derfor var mange ting, man ikke kunne som jøde, selv i de meget rige familier som Mendelssohns.
- At dygtige musikere rejste Europa tyndt for at optræde for at tjene penge.
- At komponister havde behov for at få udgivet deres noder for at tjene penge
grammofonpladen fandtes endnu ikke.
- At lieder – små folkelige sange – var populære i tiden og noget man også kunne tjene penge på.

Næste skridt er casting af roller. Vi anbefaler at du får spillerne til at fortælle lidt om, hvad de godt kan lide i en rolle og om deres forhold til klassisk musik for at få et indtryk af dem.

- Gamle Robert skal gå til en der synes, det er sjovt at spille biroller og som godt kan lide at have fokus på den overordnede fortælling samt har et godt overblik.
- Clara er oplagt, hvis der netop er en kvinde i gruppen som gerne vil spille sit eget køn, men det er vigtigt at den går til en spiller, der kan være markant og stærk.
- Robert er nok den letteste rolle at gå til og fyldes bedst ud af en der kan være en overbevisende lidende kunstner med store armbevægelser.
- Felix/Johannes er den mindst risikable rolle, hvis der er en usikker spiller i gruppen.

Inden de læser rollerne er det en god ide at præsentere dem overordnet og fortælle om birollerne: Eusebius/Florestan, Hr. Wieck, Christel og Dr. Richarz, da det letter forståelsen.

Fortæl dem også at rollerne er inspiration og indtryk, måske nogle gange modstridende. De skal ikke huske det hele men tage en følelse af rollen med derfra. Det er ikke vigtigt at huske alle detaljerne.

Mens de læser rollerne sættes musikken fra playlisten Forrykt - Karakterer (<http://open.spotify.com/user/1146095552/playlist/3KntjEEdoSFTWBHIMiv6eX>) på og der skrues op så de kan fordybe sig.

Sceneskift

Når rollerne er læst er næste skridt at øve mekanikkerne med spillerne. Dette har dels til formål at give dem værktøjer de skal bruge i scenariet men også at etablere et sikkert rum og få dem klar til at folde de store armbevægelser ud.

Hver rolle har en linje skrevet på forsiden af hæftet, som skal bruges til at klippe scenerne. De samme linjer er skrevet på de papirer, du hængte på væggen i forbindelse med forberedelsen.

Forklar spillerne at I skal øve scenariets virkemidler og at det vil tage et par skridt før, de har det fulde overblik.

Herefter rejser I jer og stiller jer i en rundkreds. Først øves hver rolles tyske sætning. De korte sætninger er starten på hver sin tyske lied, der er knyttet til en bestemt rolle og den følelse som rollen repræsenterer i den sidste store symfoni:

- Robert: *Ich Will meine Seele* - Forløsning
- Gamle Schumann: *Die Rose, Die Lilie* - Begejstring
- Felix/Johannes: *So stehn wir* - Længsel
- Clara: *Sie liebten sich beide* - Fortvivlelse

Hver spiller siger på skift sin sætning tre gange rundt i kredsen indtil alle kan huske den uden at kigge op på væggen. Herefter øves at du på skift peger på en af spillerne, der så skal sige sine ord.

Herefter øves de, hvor spilleren skal sige det med en bestemt følelse for at få dem i gang med at udtrykke sig på forskellige måder. Det løsner gruppen op og hjælper dem til at

gøre spillet mere levende. Det er en god idé at spillederen demonstrerer de første par følelser ved at sige en af deres sætninger, så det bliver legaliseret at gøre det helt og fuldt. Følelserne er:

- Vrede
- Forelskelse
- Melankoli
- Henrykkelse
- Anklagende
- Manisk
- Opgivende
- Glædesfyldt

Når alle har sagt sine ord med en given følelse en gang, så tages turen rundt igen, men denne gang skal du bede dem om at udtrykke følelsen dobbelt så voldsomt.

Endelig øves det at sige ordene i kor, da det er sådan de faktisk vil blive brugt i scenariet.

Det starter med at en spiller initierer med at sige sin sætning og derefter gentager den.

De andre spillere stemmer så i efterhånden og siger det højere og højere i kor som et crescendo. Det øves en gang for hver spiller, så I prøver alle sætningerne.

Herefter øves det samme men med ritardando. Det vil sige at det bliver svagere og svagere. Så en spiller starter med at sige sin sætning og gentager den herefter svagere og svagere mens de andre stemmer i og følger den aftagende lydstyrke indtil, der er helt stille. Dette øves ligeledes en gang for hver spiller.

Herefter beder du spillerne om at fortsætte med at øve det, hvor de selv bestemmer sig for, hvornår en af dem begynder at sige sin sætning og de andre så stemmer i. Men denne gang når de når klimaks eller stilhed, så sætter du den tilhørende sang fra playlisten Forrykt - Karakterer på. Det vil sige, at hvis spillerne siger "Ich will meine Seele" sættes "Dichterliebe Op. 48: Ich will meine Seele tauchen" på, når de har nået klimaks på crescendo eller ritardando.

Dette øves et par gange indtil spillerne som minimum har prøvet det med alle sætningerne.

Fortæl nu spillerne, at det er sådan scenerne klippes, at en spiller siger sin sætning og de andre spillere herefter stemmer i indtil spillederen sætter musikken på.

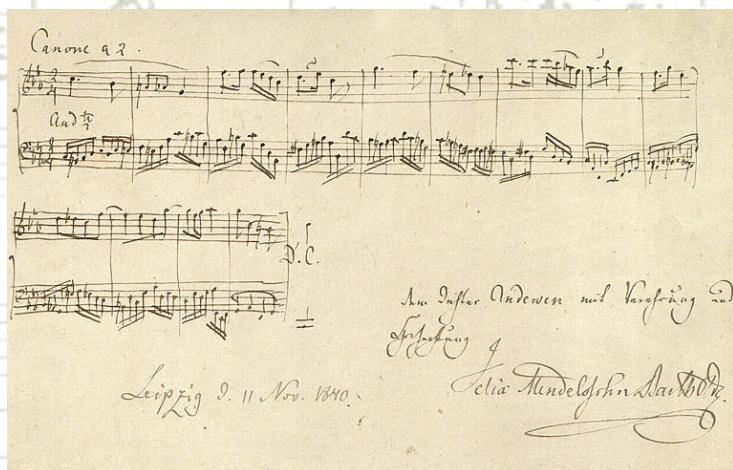
Fortæl dem også, at hvis en spiller begynder at sige det, så er de ikke tvunget til at stemme i, de kan vælge at spille scenen videre, og det er først, når der er opnået en konsensus om at scenen skal klippes, at spillederen klipper det. Nævn dog også for dem, at hvis en scene går i stå, så kan det være, at du vælger at klippe den alligevel. Så hvis de hører et af de fire numre, så betyder det et klip. Sig også til dem at det er det eneste musik i scenariet med sang og at det vil blive spillet højt, så de ikke er i tvivl om et klip.

Det er dog ikke tanken at du som spilleleder skal klippe scenerne, men det kan bruges hvis holdet ikke selv vælger at gøre det. Ved at lade klippet være en konsensushandling i gruppen, sikres det at man ikke afbryder flowet og at man trygt kan foreslå et klip som spiller uden at forstyrre scenen eller afbryde andres spil de vælger selv om de er enige med at der skal klippes.

Satsstruktur

Herefter præsenteres partituret, hvor alle scenerne hænger. Som beskrevet afsluttes hver scene med brugen af en af sætningerne, som I netop har øvet. Forklar spillerne at scenerne er delt ind i en række satser og hvordan forløbet bliver. Som allerede redegjort for, starter I med Præludium, herefter spilles mindst en scene fra første sats, før det er

muligt at tage scener fra anden sats osv. Det er dog tilladt at gå tilbage i satser og tage scener, selvom man er nået til eksempelvis 3. sats eller at genspille alle scener på nær Præludium og Finale. Sørg for at fortælle dem at scenariet er slut efter Finalen, men at de beslutter,

hvornår den skal falde.

Tag prøvescenen med huslæreren og læs den op for dem med titel, tilstedeværende og beskrivelse og forklar dem, at scenen fortæller på denne måde, hvem der er til stede og hvad der er i færd med at ske. Forklar at Gamle Schumann har flere roller og det er den, der er nævnt på scenen han spiller. Hvis der står Eusebius/Florestan, kan han skifte i mellem dem, evt. ved at flytte sig fra den ene side af Robert til den anden som en engel og en djævel på hver skulder. Robert kan se og forstå Eusebius/Florestan, men det kan de andre roller ikke. Når man vælger en scene tager man den ned fra væggen, løfter den over hovedet så alle kan se, at der er blevet valgt en, man går ind i midten af rummet, læser den op og hænger den tilbage på partituret hvorefter scenen starter. Når scenen er klippet ved hjælp af en af spillernes sætninger sagt i crescendo eller ritardando, så går det relevante nummer på, hvorefter der er et minut til at vælge næste scene. Det er ikke tilladt at tale i mellem scenerne, når man vælger scener, og når en har truffet et valg, så er det den man spiller. Hvis ingen træffer et valg, tager spillelederen en scene og læser den op.

Der er nogle specielle scener, dels brev-scener og dels den blanke scene. Brev-scenerne er monologer, hvor to spillere på skift fremsiger en monolog, der er et brev fra en rolle til en anden. Den blanke scene findes i 3. akt og er muligheden for at spillerne kan sætte deres egen scene i spil, hvis de har en ide til det.

Fortæl dem at det er meningen at scener skal være korte og intense, men at det nok ikke er muligt at spille alle scenerne og det er vigtigere med gentagelser end at nå dem alle.

De vil spille op til ca. 2 timer, hvis ikke de selv vælger Finalen inden da, vil du som spilleleder sørge for at den bliver bragt i spil på et passende tidspunkt. Vis spillerne den udklippede fermat (☉) og fortæl dem at du placerer den over Finale-scenen, når der ca. er tyve minutter tilbage, så de selv har muligheden for at runde af. De kan herefter sagtens nå tre scener før finalen, hvis det er det, de ønsker.

Øve-scener

Herefter øves det at tage en prøvescene fra væggen, læse den op, spille den, klippe den og vælge næste øve-scene mens musikken spiller. Mens de spiller selve scenen sætter du musik fra playlisten Forrykt - Scenariet på men afdæmpet så det ligger som baggrundsmusik. Gør dette indtil spillerne er trygge ved formen. Dette er samtidig din sidste mulighed som spilleleder for at påvirke, hvordan spillerne spiller scenariet.

Pause

Herefter er et godt tidspunkt til en evt. pause, hvor det er muligt for spillerne at danne sig et overblik over scenerne. Fortæl dem at de næste to timer spiller i uafbrudt, så hvis de skal ryge eller på toilettet er det nu. Det er desuden en god ide for spillerne at skimme scenerne igennem fra partituret, så man får et overblik over, hvad der er af mulige scener.

Selve stykket

Scenariet startes med at musikken fra playlisten Forrykt Intro

(<http://open.spotify.com/user/1146095552/playlist/3rjAHfqT3KTNfFR8yijgLH>) sættes på repeat og efter ca. 20 sekunder læses Præludium-scenen op af spillederen, når denne er læst op skrues musikken let ned og den første scene spilles til denne musik. Når de vælger at klippe scenen sætter du det relevante stykke fra playlisten Forrykt - Karakterer på og herefter styrer spillerne selv, hvad der kommer til at ske. De sætter scener og klipper dem, hvor din opgave som spilleleder er at styre musikken. Musikken i playlisten Forrykt - Scenariet kan bruges generelt i alle scener, men du har igennem musikken også mulighed for at påvirke scener i forskellige retninger og understrege visse tematikker. Der er lavet tre tematiserede playlister: Forrykt Melankoli

(<http://open.spotify.com/user/1146095552/playlist/7nReQ3OEIcnOrDdY1AYvf4>), Forrykt Kærlighed (<http://open.spotify.com/user/1146095552/playlist/7ujtz3usqWYCbdIrmQiot>) og Forrykt Manisk (<http://open.spotify.com/user/1146095552/playlist/1UoXQqBk8Xsm4OdtG6X6pf>), som er din hjælp til at sætte passende musik på i scenariet. Kærlighedsmusikken er selvfølgelig oplagt at bruge til kærlighedsscener, melankoli passer til scener med Eusebius og manisk til scener med Florestan. Du kan bruge det til at understrege hvordan scener skifter fra harmoni til konflikt ved at skifte til den maniske liste undervejs.

Det er derfor det er centralt at du bruger noget tid på at forberede dig på musikken, det er ikke mange stykker, men hvis du kender dem godt er det et stærkt værktøj til at dirigere scenerne.

Efter scenarieteksten er vedlagt en sceneoversigt med angivelse af sats og tema, denne kan bruges til at overskue hvilken musik der er passende og hvilken scene, der evt. kunne tages i brug for at samle op på et af temaerne.

Hvis ikke spillerne selv vælger at gentage en scene inden for de første 30 minutter, vælger spillederen en scene at gentage og sætter den for spillerne præcis ligesom de selv ville gøre ved at tage den fra væggen efter en anden scene og læse den op. Dette gør man for at legalisere gentagelse som en mulighed og for at vise, hvordan man bringer det i spil i tilfælde af, at spillerne er utrygge ved at gøre brug af denne mekanik eller har glemt den.

Når der er ca. 20 minutter tilbage, før de to timer er gået, placerer spillederen fermaten (☹) som beskrevet ovenfor. Dette gøres blot mens de er ved at spille en scene uden at forstyrre dem.

Når en spiller vælger Finale, sætter du musikken fra playlisten Forrykt Finale (<http://open.spotify.com/user/1146095552/playlist/3rjpTJj3vpbiEtGSFz6QtZ>) på, når scenen er læst op. Sæt "Kinderszenen, Op. 15: No. 7, Träumerei" på repeat så længe scenen kører, og når scenen er slut sættes "Symphony No. 1 in B-Flat Major, Op. 38 "Spring": Andante un poco maestoso" på.

De ligger begge i finale-listen. Lad det spille så højt, at det fylder rummet, hvis muligt, mens du i stilhed placerer stolene i en rundkreds og sætter spillerne en efter en på dem og endelig sætter dig selv. Lad musikken køre et par minutter til at runde oplevelsen af, før du skruer ned og påbegynder evalueringen.

Evaluering

Umiddelbart efter scenariet foreslår vi at tage en snak om oplevelsen.

Diskuter gerne:

- Hvilken historie, man fik fortalt var Schumann tosset? Var det syfilis?
- Hvad er rigtigt og hvad er fiktion? Det hele tager udgangspunkt i historiske begivenheder, vi har som forfattere accentueret og tilføjet lidt.
- Hvordan oplevede I musikken?
- Har I fået et andet forhold til musikken?

Derudover er det vores erfaring at spillerne vil være interesserede i de tyske ord de brugte til at klippe med. De er begyndelsen på de lieder, der bliver brugt til at klippe med. Nedenfor er angivet den fulde tekst på tysk og engelsk, skulle det have interesse.

Derudover er det blot at sige tak for scenariet.

Lager auf die Lieder.

Lieder

Ich will Meine Seele tauchen

Ich will meine Seele tauchen
In den Kelch der Lilje hinein;
Die Lilje soll klingend hauchen
Ein Lied von der Liebsten mein.

I want to plunge my soul into the chalice
of the lily;
the lily shall resoundingly exhale a song
of my beloved.

Das Lied soll schauern und beben
Wie der Kuß von ihrem Mund,
Den sie mir einst gegeben
In wunderbar süßer Stund.

The song shall quiver and tremble, like
the kiss from her mouth,
that she once gave me in a wonderfully
sweet hour!

Die Rose, Die Lilie, Die Taube, Die Sonne

Die Rose, die Lilie, die Taube, die
Sonne, die lieb' ich einst alle in
Liebeswonne.

The rose, the lily, the dove, the sun,
I once loved them all in love's bliss.

Ich lieb' sie nicht mehr, ich liebe alleine
die Kleine, die Feine, die Reine, die
Eine;
sie selber, aller Liebe Bronne,
ist Rose und Lilie und Taube und
Sonne.

I love them no more,
I love only the small,
the fine, the pure, the one;
she herself, source of all love,
is rose and lily and dove and sun.

Tragen auf die Leiden.

So Stehn wir, ich und meine Weide

So stehn wir, ich und meine Weide,
So leider miteinander beide.
Nie kann ich ihr was tun zu Liebe,
Nie kann sie mir was tun zu Leide.
Sie kränket es, wenn ich die Stirn ihr
Mit einem Diadem bekleide;
Ich danke selbst, wie für ein Lächeln
Der Huld, für ihre Zornbescheide.

So we stand, I and my pasture,
So unfortunate with each other!
Never can I do anything to please her;
Never can she do anything to pain me.
It hurts her feelings when upon her
brow I adorn her with a diadem;
I myself am thankful, as much for a smile
of favor, as for a furious reply.

Sie liebten sich beide

Sie liebten sich beide, doch keiner wollt'
es dem andern gestehn;
sie sahen sich an so feindlich, und
wollten vor Liebe vergehn.
Sie trennten sich endlich und sah'n sich
nur noch zuweilen im Traum;
sie waren längst gestorben und wußten
es selber kaum.

They once loved each other, but neither
would to the other confess;
they saw each other as hostile, yet
wanted to perish from love.
They finally parted and sometimes
sighted the other in dreams;
they had been dead so long now and
hardly known it themselves.

Sceneoversigt

Navn	Sats	Tema
Den nye lærer	Prøve	
Talent	Prøve	
Præludium	Præludium	Vanvid
Roberts hånd	Første	Vanvid
Sagsanlægget	Første	Clara & Robert
Ingen hemmeligheder for far	Første	Vidunderbarn
Lektioner	Første	Clara & Robert
Den første optræden	Første	Vidunderbarn
Det første kys	Første	Clara & Robert, Felix & Robert
Felix & Robert	Første	Felix & Robert
Anmeldelsen	Første	Clara & Robert, Vanvid
Forlovelsen	Første	Vidunderbarn, Clara & Robert
Udgivelser	Første	Anerkendelse
Breve - Frierier	Anden	Clara & Robert, Robert & Christel
Hr. Clara Wieck	Anden	Anerkendelse
Eufori	Anden	Clara & Robert, Vanvid
Felix dør	Anden	Robert & Felix, Vanvid
Umulige krav	Anden	Clara & Robert, Vanvid, Anerkendelse
Splittet	Anden	Vanvid
Populærmusik	Anden	Anerkendelse
Lieder er også kunst	Anden	Anerkendelse
Herretur	Anden	Robert & Felix, Robert & Christel
Picnic med Christel	Anden	Robert & Christel
Kunst er hellig	Anden	Anerkendelse
Lille Felix	Tredje	Clara & Johannes, Clara & Robert
Hr. Wiecks tilbud	Tredje	Vidunderbarn, Clara & Robert
To ensomme sjæle	Tredje	Clara & Johannes
Ungdomsværker	Tredje	Anerkendelse
Diagnosen	Tredje	Vanvid
Selv mordet	Tredje	Vanvid
Breve - Om sygdommen	Tredje	Vanvid, Clara & Robert
Hun fortjener bedre	Tredje	Vanvid, Clara & Johannes
Blank scene	Tredje	
Finale	Finale	Vanvid

Soundtrack

Her kan du finde en oversigt over alle de anvendte Spotify playlister. HTTP-linket kan bruges til at åbne playlisten i en browser, Spotify URIen til at åbne den i Spotify-programmet. Det gør du ved at kopiere Spotify URIen til søgefeltet i Spotify-programmet og tryk søg eller enter.

Forrykt - Intro

HTTP: <http://open.spotify.com/user/n46095552/playlist/3rjAHfqT3KTNfFR8yijgLH>

Spotify URI: spotify:user:n46095552:playlist:3rjAHfqT3KTNfFR8yijgLH

(Kopier Spotify-URI ind Spotify-programmets søgefelt og tryk søg, så finder du listen.)

Numre:

Robert Schumann Scenes from Childhood, Op. 15: VII. Traumerai

Forrykt - Karakterer

HTTP: <http://open.spotify.com/user/n46095552/playlist/3KntjEEdoSFTWBHIMiv6eX>

Spotify URI: spotify:user:n46095552:playlist:3KntjEEdoSFTWBHIMiv6eX

Numre:

Robert Schumann Dichterliebe Op. 48: Ich will meine Seele tauchen

Robert Schumann Dichterliebe, Op.48: 3. Die Rose, die Lilie, die Taube, die Sonne

Johannes Brahms Lieder und Gesänge op.32: 8. So stehn wir, ich und meine Weide

Clara Schumann Sie Liebtens Sich Beide Op. 13, No. 2

Forrykt - Scenariet

HTTP: <http://open.spotify.com/user/n46095552/playlist/5AgwsBrbHXa8BgZPgbKSGb>

Spotify URI: spotify:user:n46095552:playlist:5AgwsBrbHXa8BgZPgbKSGb

Numre:

Robert Schumann Carnival, Op. 9: I. Preamble

Robert Schumann Ich will meine Seele Tauchen, Op. 40/5

Clara Schumann Etude in A-Flat Major

Felix Mendelssohn String Quartet No. 2 in A Minor, Op. 13: Intermezzo - Allegretto con moto - Allegro di molto

Robert Schumann Carnival, Op. 9: IV. Valse noble

Robert Schumann Kreisleriana, Op. 16: III. Sehr aufgeregt

Robert Schumann Kreisleriana, Op. 16: VIII. Schnell und spielend
Robert Schumann Carnaval, Op. 9: III. Arlequin
Robert Schumann Scenes from Childhood, Op. 15: VII. Traumerai
Robert Schumann Carnaval, Op. 9: XIV. Reconnaissance
Robert Schumann Carnaval, Op. 9: Intermezzo: Paganini
Johannes Brahms Quintet No. 2 in G Major for Strings, Op. 111: IV. Vivace ma non troppo presto
Felix Mendelssohn Lied ohne Worte, Op. 62, MWV SD 29: No. 30 in A Major, Op. 62/6, Spring Song
Johannes Brahms Waltz Op. 39, No. 15
Felix Mendelssohn Six Songs, Op. 34, MWV K86: 2. Auf den Flügeln des Gesanges

Forrykt - Melankoli

HTTP: <http://open.spotify.com/user/n46095552/playlist/7nReQ3OEIcnO1DdY1AYvf4>

Spotify URI: spotify:user:n46095552:playlist:7nReQ3OEIcnO1DdY1AYvf4

Numre:

Felix Mendelssohn Violin Concerto in E minor, Op. 64: 1. Allegro molto appassionato
Robert Schumann Ich will meine Seele Tauchen, Op. 40/5
Robert Schumann Scenes from Childhood, Op. 15: VII. Traumerai
Felix Mendelssohn No. 12 in F-Sharp Minor, Op. 30, No. 6, "Venezianisches Gondellied"
Robert Schumann Carnaval, Op. 9: XII. Chopin
Robert Schumann Carnaval, Op. 9: XVII. Aveu
Johannes Brahms Waltz, Op. 39, No. 3
Felix Mendelssohn Lieder ohne Worte, Book 1, Op. 19b: No. 6 in G Minor, Op. 19/6, Gondolier's Song

Forrykt - Kærlighed

HTTP: <http://open.spotify.com/user/n46095552/playlist/7ujtz3usqWYCbdIrmQiot>

Spotify URI: spotify:user:n46095552:playlist:7ujtz3usqWYCbdIrmQiot

Numre:

Clara Schumann Etude in A-Flat Major
Robert Schumann Carnaval, Op. 9: XI. Chiarina
Robert Schumann Carnaval, Op. 9: XVI. Valse allemande
Johannes Brahms Waltz Op. 39, No. 15
Felix Mendelssohn Six Songs, Op. 34, MWV K86: 2. Auf den Flügeln des Gesanges

Forrykt - Manisk

HTTP: <http://open.spotify.com/user/n46095552/playlist/1UoXQqBk8Xsm4OdtP6X6pf>

Lager auf der Leiter.

Spotify URI: [spotify:user:n46095552:playlist:UoXQqBk8Xsm4OdtGpGX6pf](https://open.spotify.com/user/n46095552/playlist/UoXQqBk8Xsm4OdtGpGX6pf)

Numre:

- Felix Mendelssohn Andres Maierenlied, Op. 8/8 "Hexenlied"
- Robert Schumann Kreisleriana, Op. 16: III. Sehr aufgeregt
- Robert Schumann 5 Stucke im Volkston, Op. 102 (arr. for clarinet and piano): I. Mit Humor
- Robert Schumann Kreisleriana, Op. 16: I. Ausserst bewegt
- Robert Schumann Kreisleriana, Op. 16: VII. Sehr rasch
- Robert Schumann Carnaval, Op. 9: VI. Florestan
- Robert Schumann Carnaval, Op. 9: IX. Papillons
- Robert Schumann Carnaval, Op. 9: X. A.S.C.H. - S.C.H.A. (Lettres dansantes)
- Robert Schumann Carnaval, Op. 9: XV. Pantalon et Colombine
- Robert Schumann Carnaval, Op. 9: XIX. Pause

Forrykt - Finale

<http://open.spotify.com/user/n46095552/playlist/3rjpTJj3vpbiEtGSFz6QlZ>

Spotify URI: [spotify:user:n46095552:playlist:3rjpTJj3vpbiEtGSFz6QlZ](https://open.spotify.com/user/n46095552/playlist/3rjpTJj3vpbiEtGSFz6QlZ)

Numre:

- Robert Schumann Kinderszenen, Op. 15: No. 7, Träumerei
- Robert Schumann Symphony No. 1 in B-Flat Major, Op. 38 "Spring": Andante un poco maestoso

(Tage auf die Lauer.)

Roller

På de kommende sider præsenteres scenariets roller. Først i et format der er venligt at læse på skærm og hvis man ikke har mulighed for at printe dem i duplex. Derefter gentages rollerne sat op som foldere, der kan printes i duplex og hæftes sammen til små foldere, der er tidstypiske for det 19. århundrede.

akt 1 første

Schumann

Die Rose, die Lilie

Jeg er på vej til...

Dette er min sidste dag, jeg kan mærke det i hele min sjæl og krop. Jeg skal dø. Det er slutningen, men hvilken slutning? Hvor længe har jeg været her på dette sted med lægerne og medicin? Mine dage og nætter fortaber sig i et væld af modstridende minder, tanker, sanseindtryk og den evindelige lyd. Den skærende, larmende overdøvede tone, som jeg kan høre hele tiden: Aét. Det forbandede A! Engang var det musik, det er jeg sikker på, men nu er det larm, en kakofoni der forhindrer mig i at samle mine tanker, der forhindrer mig i at komponere.

Men nu, endelig, er den væk. Måske fornemmede den som kragerne før stormen eller rotterne, der forlader en synkende skude, at der ikke er længe igen. Er dette min sidste dag, skal den ikke gå tabt. Den skal bruges på mit sidste store værk! Hvem ved, hvad der virkelig skete og hvad der ikke skete, det eneste, der er vigtigt, er hvordan vi husker det,... hvordan jeg husker det. Mit sidste store værk skal være en symfoni, mit livs symfoni – skrevet og sammensat af de bedste minder og tanker. Først et præludium, derefter en første sats – en hurtig sonate i allegro til at sætte stemningen, derefter en eftertænkssom andante, en livlig scherzo og endelig den store finale. Og temaerne, der er ingen tvivl om temaerne: Den smukke, stærke og talentfulde Clara, den charmerende og succesfulde Felix, den blide og talentfulde Johannes og selvfølgelig mig selv, den vanvittige og geniale kunster. Ligesom komponisten giver mening til lydene i sit hoved ved at give dem form og struktur, vil jeg nu give mening til mit liv.

Jeg kan ikke huske, hvornår de dukkede op, men nu er det som om, at De altid har været her: Florestan den passionerede og udadvendte, Eusebius den indadvendte og drømmende. De har hjulpet mig til at forstå musikken, kærligheden og livet. De taler til mig og skaber klarhed i drømmene, lydende og livets larm. Men ingen andre kan se dem.

Der er intet lys og kun den skærende musik, som mine fingre nu spiller. Hvor er Clara? Måske ville den være smuk spillet af hendes fingre. Hvorfor er hun ikke kommet? Hvor er børnene? Og hvor er Felix og Johannes? Har de alle forladt mig nu, hvor jeg mangler dem mest, eller var det mig, der forlod dem?

Jeg har altid vidst, at jeg ville dø ung. Hver gang nogen døde, så mindede det mig om, hvor kort livet er, og hvor skrøbelig jeg er. Nu er det snart ovre, jeg har ikke langt igen, men jeg kan ikke lade være med at tænke på... Elskede hun mig virkelig? Elskede hun en anden? Fik jeg den anerkendelse jeg fortjente, den anerkendelse jeg har krav på, og vil nogen huske mig efter min død?

Det var morgen efter en stor fastelavnsfest. Der lå knuste vinflasker og nedtrampede masker i gaderne. Hr. Schumann var stadig gennemblødt af det iskolde vand fra Rhinen, da de fik liv i ham. Nu kunne de ikke få ham til at stoppe med at skribe, selvom det var over en time siden. Hans hustru, Clara, var blevet tilkaldt og forsøgte at berolige ham,

men det var umuligt at nå ham. "Hvad er der galt min elskede? Hvad er der sket?" spurgte Clara, men Hr. Schumann kunne ikke engang høre hende for lydene i sit hoved. Han skreg "Giv mig fred, jeg kan ikke mere, så slå mig dog ihjel!" og grædende så Clara til, mens de kørte ham væk fra hende, fra børnene, fra deres liv.

Han havde drømt om det hele natten, hørt Eusebius spille musikken for sig igen og igen, da han tidlig om morgenen sneg sig ned til klaveret i stuen hos familien Wieck. Skønt han boede der og var huslærer for den unge Clara Wieck, vidste Robert Schumann godt, at Hr. Wieck ikke brød sig om at blive forstyrret, men han var nødt til at skrive det ned, mens han kunne huske det. Lige så stille spillede han det lille stykke igen og igen mens han noterede ned "Traumerei vil jeg kalde det", tænkte han for sig selv.

Han havde ofte set Clara spille. i stilhed betragtet hendes lange smukke finger kærtegne tangenterne og drømt sig til at være i deres sted. I hans tanker kæmpede Eusebius for at få ham til at holde afstanden, ikke at ødelægge dette perfekte billede på æterisk skønhed, hans muse, men Florestan insisterede og gav ham mod fortalte ham de rigtige ord at sige til den unge pige de rigtige ord at imponere hende med.

Christels latter var spontan og perlende. Hendes øjne skinnede lystent. Hun sukede og plagede: "Åh, kom nu, sødeste Hr. Schumann, vær sød at spille den en gang til. Jeg elsker den melodi og ingen kan spille den som Dem". Han spillede sin lille melodi, den var ufærdig, men hun klappede begejstret i hænderne. Felix lo og hældte mere vin op til selskabet. "De er pragtfuld, Hr. Schumann. Hvordan finder De dog på den slags?" - "Det

er et spørgsmål om at finde den rette muse, Frk. Christel". Hendes hvide barm bevægede sig op og ned.

Clara havde skrevet, at hun ventede sig deres ottende barn. "Hvordan kan hun det?" tænkte Robert Schumann "Vi har ikke set hinanden så længe." Han svarede aldrig på brevet.

Journal: Robert Schumann

Doktor: Franz Richarz, Richarz Heilanstalt, Eendenich

Diagnose: Syfilis

Beskrivelse: Patienten bærer tydelig præg af den mentale ustabilitet, der følger med den franske syge. Han taler ofte ud i luften - I følge eget udsagn med to personer ved navn Florestan og Eusebius. Disse personer lader dog aldrig til at have eksisteret. Hr. Schumann har også sår der passer med dem, der følger af Syfilis, men hævder at han pådraget sig selv dem, bl.a. når han frustreres over ikke at kunne nedfælde lydene i sit hoved. Det er bemærkelsesværdigt at patienten ikke har nævnt sin familie siden, han kom her til stedet.

Dem du spiller:

Eusebius: Min ene usynlige ven. Har altid været der i mine drømme. Eftertænksomhed, passivitet, tryghed, drømmerier. Hos ham gør jeg intet galt. Hos ham er alt godt. Blid, potetisk, forguder musen. Er jeg Eusebius? Hvis bare jeg havde gjort mere som Eusebius. Været mere forsigtig, taget den sikre vej, så var jeg måske aldrig blevet syg. Uforsigtighed straffes med sygdom eller død.

Florestan: Min anden usynlige ven. Har altid været der i mine drømme. Handling, spænding, drama og mod. Uden ham gør jeg intet. Uden ham tør jeg intet. Jeg tør ikke gøre som ham. Er jeg Florestan? Kærlighed, patos. Hvis bare jeg havde gjort mere som Florestan, så havde jeg udrettet meget mere... ikke været bange, ikke været forsigtig, ikke ventet. Lyst er skaberkraft.

Hr. Wieck: Claras fader. Berømt musikpædagog. Geni, lærer, faderskikkelse. Grusom, hjælpsom, streng og barmhjertig. Kontrol, tvang – skaber af skønhed.

Har lært mig så meget. Har ødelagt så meget. Er det ham der har skabt mit og Claras talent? Eller har vi talent på trods af ham? Skinsyg eller sandhed. Claras talent? Skinsyg eller sandhed. Hjerteløs. Udnytter børn. Beskytter sin Clara imod andre mænd.

Dr. Richarz: Efter sigende den bedste af de bedste. Ekspert i sindslidelser... og Syfilis. Hård, streng, direkte, min dommer, min redningsmand, har han fortalt mig det hele? Kan han redde mig? Har han fordømt mig? Er det hele hans skyld?

Christel: Ung, smuk og forførende kvinde. Med på sjov og ballade. Med på den værste. Prostitueret? Min første beundrer. Mit første intime øjeblik. Alting er godt i hendes favn – og i hendes skød. Forførende og farlig. Blid og omsorgsfuld. Den ukomplicerede kvinde. Ingen konkurrence. Ingen kritik. Trofast.

De Andre:

Robert: Hvem skriver musikken Robert, Florestan eller Eusebius? Kunne have udrettet meget mere, hvis ikke Clara og Hr. Wieck havde holdt mig tilbage.

Felix: Han er alt det, jeg gerne vil være, og han har intet gjort for at fortjene det. Elegant, forfinet, talentfuld, romantisk, smuk og rig. Første værk skrevet som 12-årig. Eget orkester i baghaven.

Hvilken pris betaler han? Følsom. For følsom. Jødisk familie. Vores ven, Mest min ven. Vi havde noget særligt sammen.

Johannes: Storslået potentiale. Ligesom Felix. Er det Felix? Jeg troede han var død. Gør Clara glad. Er tæt på Clara. For tæt på? Er han bedre end mig? Han er bedre end mig. De er lykkelige uden mig.

Clara: Forlovede, elskede, partner, konkurrent. Altid bedre end mig. Altid mere end jeg fortjente. Altid i skyggen. Er vi bedst når vi er fra hinanden?

Jäger auf der Lauer.

Du skal spille den aldrende Robert Schumann, der på sit dødsleje ser tilbage på sit liv. Det er i dine minder scenariet er sat, og vi spiller din søgen efter at danne mening i disse minder.

Du optræder kun som Robert Schumann i første og sidste scene. I alle andre scener spiller du en række bipersoner i dit eget liv, der er beskrevet ovenfor - Dine tanke-spind: Eusebius og Florestan, din svigerfar Hr. Wieck, den unge smukke Christel samt Dr. Richardz. Hvis Eusebius og Florestan er til stede i samme scene vælger du selv, hvem du ønsker at være af de to, eller du kan vælge at skifte tydeligt i mellem dem i scenerne, evt. ved at bruge navnet til at indikere, hvem du er.

I minderne spiller du disse bipersoner, men det er Schumanns minder om disse personer. Derfor kan du bruge dom til at udforske de spørgsmål, Schumann har til sine minder.

Navn: Robert Schumann

Beskrivelse: Robert Schumann var en tysk pianist, forfatter og komponist. Han var gift med pianisten og komponisten Clara Schumann. Hans klaverstykker og lieder (sange) hører til de mest opfindsomme og poetiske fra den tid.

Født: 8. juni 1810, Zwickau, Tyskland

Død: 29. Juli 1856, Endenich, Bonn, Tyskland

Kendte kompositioner: Dichterliebe, Carnaval, Fantasiestücke, Liederkreis, Kinderszenen, Kreisleriana, Papillons, Arabeske

Robert

Ich will meine Seele

Jagen auf die Lauer.

Jeg har altid frygtet middelmådigheden, særligt i mig selv. Det er nok derfor, det er så svært at være sammen med Clara og Felix – På så mange måder er de bedre end mig. De mestrer deres instrumenter virtuost; Clara beundret af hele Europa, Felix med et væld af symfonier bag sig. Jeg selv kæmper for bare at få udgivet en enkelt symfoni.

Jeg har altid vidst, at jeg ville dø ung. Hver gang nogen døde, så mindede det mig om, hvor kort livet er, og hvor skrøbelig jeg er. Det er derfor, at jeg kan høre livets tone for mit indre øre: A'et. Det er insisterende og kræver, at jeg spiller og bruger det rigtigt. Ligesom alle de andre toner. Men A'et er aldrig helt stille.

Jeg kan ikke huske, hvornår de dukkede op, men nu er det som om, at de altid har været her: Florestan den passionerede og udadvendte. Han vover alt, for livet skal leves fuldt ud og han er ligeglad med jordbunden smålighed. At i kunsten er en storhed, som dødelige mennesker ikke forstår. Eusebius den indadvendte og drømmende. Han ved, at verden er fuld af smerte, død og sygdom. At i kunsten er lidelse og poesi. De har hjulpet mig til at forstå musikken, kærligheden og livet. De taler til mig og skaber klarhed i drømmene, lydende og livets larm. Men ingen andre kan se dem.

Robert glemte aldrig første gang han så Clara. Hun var purung og sad altid foran klaveret, hvor hendes lange smukke fingre kærtegnede tangenterne. Han havde ofte drømt sig til at være i deres sted. Hendes far drev hende igennem endeløse musiske øvelser. Hun var så fin, stærk og så talentfuld. Han havde sådan lyst til at stoppe Hr. Wieck fra at skælde hende ud, at fortælle hende hvor fantastisk hun er. Der gik mange år før han turde gøre det.

(Tager på sig sin Læser.)

Christels latter var spontan og perlende. Hendes øjne skinnede lystent. Hun sukede og plagede: "Åh, kom nu, sødeste Hr. Schumann, vær sød at spille den en gang til. Jeg elsker den melodi og ingen kan spille den som Dem." Han spillede sin lille melodi, den var ufærdig, men hun klappede begejstret i hænderne. Felix lo og hældte mere vin op til selskabet. "De er pragtfuld, Hr. Schumann. Hvordan finder De dog på den slags?" - "Det er et spørgsmål om at finde den rette muse, Frk. Christel". Hendes hvide barm bevægede sig op og ned. Senere havde Christel ligget der foran ham nøgen og smuk... og så let. Han elskede med hende igen og igen og glemte for en stund Clara, musikken og forventningerne til sig selv.

Han havde drømt om det hele natten, hørt Eusebius spille musikken for sig igen og igen, da han tidligt om morgenen sneg sig ned til klaveret i stuen hos familien Wieck. Skønt han boede der og var huslærer, vidste Robert Schumann godt at Hr. Wieck ikke brød sig om at blive forstyrret. Lige så stille spillede han det lille stykke igen og igen "Traumerei vil jeg kalde det", tænkte han for sig selv.

Felix prøvede at gemme avisen væk, men Robert greb den og bladrede hurtigt igennem den. - "Du skal ikke læse den, Robert..." Felix prøvede at tage den fra ham. "De er nogle fjolser. Du spiller udmærket klaver, og jeg synes, at din "Dicterliebe" var pragtfuld. Nyttænkende, svævende, følsom." Felix satte sig ved siden af ham på klaverbænken. Han tog avisen, krøllede den sammen og smed den over i hjørnet. Roberts tanker blev ved med at kredse om annoncen ved siden af anmeldelsen. Annoncen for apparatet, der kunne udvide fingrenes rækkevidde, så man kunne gribe over flere tangenter, så han kunne blive en bedre pianist.

Jagen auf die Lauer.

”Jeg tager ikke elever, Hr. Brahms, men nu hvor De er her, kan De lige så godt spille for mig”. Johannes satte sig ved klaveret. Han var kun nogle takter inde i stykket, da Robert fortrod sine kølige ord til ham. Han spillede med en energi og lidenskab, som Robert kunne kende i sig selv, og han huskede nu alle de insisterende breve fra den unge mand, der bad om et møde. Bare et enkelt et møde. Han så tilbage på Clara, som smilede og nikkede. ”Tilgiv mig, min unge ven. Tilgiv mig, at jeg ikke har hjulpet Dem før. De er beviset på, at der stadig er håb for tysk musik. Jeg insisterer på, at De flytter ind, og vi begynder med det samme.”

Allgemeine musikalische Zeitung, Leipzig, 1841

“... efter at have kredset omkring navlepillende dagdrømmerier i årevis viser Robert Schumann endelig sit værd med sin første symfoni - Forårssymfonien som han kalder den er en sand magtdemonstration”

Le Figaro, Paris, 1845

“Endelig har Tysklands ukronede dronning fået lov til at stråle igen. Clara Schumann gav en fantastisk koncert, og det er for denne skribent uforståeligt at hendes ægtemand står i vejen for en så talentfuld kvinde, måske af frygt for at få udstillet sin egen middelmådighed?”

Düsseldorfer Zeitung, Düsseldorf, 1853

“Efter næsten 10 års arbejde præsenterede Robert Schumann endelig sin “Scener fra Goethes Faust”, men den aldrende komponist virkede svækket og hans stykke havde nok nydt bedre af en mere kompetent dirigent.”

De Andre:

Eusebius: Har altid været der I mine drømme. Eftertænksomhed, passivitet, tryghed, drømmerier. Hos ham gør jeg intet galt. Hos ham er alt godt. Er jeg Eusebius? Hvis bare jeg havde gjort mere som Eusebius.

Florestan: Uden ham var jeg intet. Handling, spænding, patos, kærlighed, drama og mod. Uden ham gør jeg intet. Uden ham tør jeg intet. Jeg tør ikke gøre som ham. Er jeg Florestan? Handler uden at tænke. Hvis bare jeg havde gjort mere som Florestan.

Hr. Wieck: Geni, lærer, faderskikkelse. Grusom, hjælpsom, streng og barmhjertig. Kontrol, tvang – skaber af skønhed. Uden ham havde jeg aldrig mødt Clara – uden ham var Clara aldrig blevet et geni. Har lært mig så meget. Har ødelagt så meget. Er det ham der har skabt mit og Claras talent? Eller har vi talent på trods af ham?

Clara: Vanvittig dygtig, den gode hustru, den gode datter, egenrådig, vedholdende, perfektionistisk, utro? Bedre til at spille end til at skrive musik, kærlighed, elsker, elsker bedst på afstand? Kunne have udrettet meget mere uden mig. Er intet uden Clara.

Felix: Han er alt det jeg gerne vil være. Elegant, forfinet, talentfuld, romantisk, smuk og rig. Har altid fået alting serveret. Første værk skrevet som 12-årig. Eget orkester i baghaven. Hvilken pris betaler han? Følsom. For følsom. Jødisk familie. Vores ven, min ven. Vi havde noget særligt sammen.

Johannes: Storslået potentiale. Ligesom Felix. Umådeligt dygtig. Gør Clara glad. Er tæt på Clara. For tæt på? Er han bedre end mig? Han er bedre end mig. De er lykkelige uden mig.

Du skal spille Robert Schumann. Du er den vanvittige og måske geniale komponist, der fik så lidt anerkendelse i din samtid. Scenariet består af en række af dine minder om dit liv med din hustru Clara Schumann (født Wieck), Felix Mendelssohn og Johannes Brahms. Tre personer der vævede sig ind og ud af dit liv.

I scenariet står det dig frit for at tage dine egne beslutninger omkring, hvad Robert gjorde i de

situationer, vi kommer til at spille, ligesom du er med til at tage beslutningen om, hvorvidt han var genial, havde syfilis og meget mere. Denne rolle er glimt ind i Roberts sind. Dem må du fortolke og tage med dig ind i spillet som du synes bedst. Nu er rollen din at gøre med som du finder rigtigt.

Navn: Robert Schumann

Beskrivelse: Robert Schumann var en tysk pianist, forfatter og komponist. Han var gift med pianisten og komponisten Clara Schumann.

Født: 8. juni 1810, Zwickau, Tyskland

Død: 29. Juli 1856, Endenich, Bonn, Tyskland

Kendte kompositioner: Dichterliebe, Carnaval, Fantasiestücke, Liederkreis, Kinderszenen, Kreisleriana, Papillons, Arabeske

Clara

Sie Liebten Sich Beide

Tage auf die Bühne.

Kæreste Dagbog,

Du er min hemmelige dagbog. For fader insisterer stadig på at skrive min dagbog for mig, selvom jeg er sytten nu. Vi er på turné igen, og jeg savner Leipzig, selvom jeg elsker koncertsalenes lys, publikums applaus og at blive opslugt af musikens forløb sammen med orkesteret. Men jeg savner også ham. Måske er det jeg savner ved Leipzig, hvorledes vi kunne øve i timevis sammen.

Hans smukke øjne og vittige bemærkninger, som fader foragter. Hans musik er anderledes. Han er anderledes. Han driller mig med, at jeg er heldig, at min fader er den bedste musiklærer i verden og jeg vidunderbarnet, som har spillet mig ind i alles hjerter siden jeg var ni år. Måske har jeg spillet mig lidt for dybt ind i min faders hjerte?

Koncertsalen var fyldt. De kunne høre publikums summen bag tæppet. Felix kiggede på hende og sagde: "Er De klar, Frk. Wieck?" Hun rystede lidt på hovedet. "Nej, ikke rigtig, jeg er en smule ved siden af mig selv. Jeg ved, at Hr. Wieck og Robert skændtes igen inden vi tog af sted. Og jeg kan ikke lade være med at spekulere over det." Han trak hende hen til kighullet i tæppet." Kig ud. Se op på første balkon, der sidder mine forældre. De glæder sig til at høre Dem spille, Fr. Wieck, for jeg fortalte, at hvis mit seneste værk skulle komme til live, skulle det ske igennem Deres fortolkning." Han kiggede lidt mere alvorligt på hende. "Glem Robert i aften, spil og nyd det. Så lover jeg, at jeg vil opsøge Robert og tale med ham." Hun trykkede taknemmeligt hans hånd: "Tak. De forstår ham og hans musik bedre end nogen anden. Hvad skulle han gøre, hvis han ikke havde en ven som Dem?" Der var noget ved Johannes, der mindede hende om Felix. Hvad skulle hun dog gøre uden ven som Johannes.

"Hvis vi vinder, gifter vi os på din enogtyvende års fødselsdag! Så fejrer vi friheden og kærligheden."

Jagen auf die Lauer.

Roberts øjne strålede, og hun havde kendt hans charmerende skæve smil, siden hun var tretten. Han havde været toogtyve, høj, flot og der var gået år, før han fik øjnene op for hende, og ikke kun hendes fejlfri spil. Han var så betaget af og misundelig på hendes lange, hvide fingre, som kunne gribe over ti tangenter.

Han fortsatte: "Sødeste, smukkeste Clara, tænk hvad vi kan udrette sammen. Hvis du spillede min musik, så må verden da få øjnene op for den". Han begyndte at spille en passage. Hun satte sig ved siden af ham og spillede lidt med. "Jeg skriver også selv en smule, Robert. Jeg har skrevet en lied, en lille sang"

"Nej", svarede han, "Clara, jeg vil ikke skrive banale og populære lieder. Jeg vil skrive et storslået værk til dig. En symfoni!"

Den sidste tone klingede ud. Musikken bankede stadig i hendes tindinger og bryst. Hr. Wieck havde lyttet hende fra vinduet med ryggen til, og han drejede sig langsomt om. Hun mødte forventningsfuldt og forsigtigt hans blik. Han smilede og nikkede anerkendende. "Nej, Clara. Nej. Du skal ikke bøje hovedet, min pige." Han gik hen til hende og trak hende op af stolen. "Du, min Clara, skal stå ved dit værk. Du træner i timevis for at nå det perfekte, og derfor kan du formidle musikkens sande væsen, fordi du ikke sjofler din gave og tager den for givet." Han trak hende frem. "Øv dig i at neje med værdighed, Clara, du kommer til at spille for konger og dronninger. Og husk, jeg er den som har gjort, at du spiller bedre end nogen anden. Bedre end nogen mand."

Han kom hver dag til sine lektioner hos Robert. Børnene løb ham i møde. Han omfavnede dem alle sammen. Alle syv. Han holdt af dem, og det gjorde, at hun holdt endnu mere af ham. Unge, smukke Johannes Brahms. -"Beklager, Hr. Brahms, men min mand er optaget i øjeblikket, så De må vente lidt endnu." - "Jeg venter gerne", Han smilede imens hun gennede børnene ud af stuen, "Har jeg nogensinde fortalt Dem, at jeg hørte Dem spille i Wien?"

(Tage auf die Lauer.)

- "Det må da være flere år siden" - "De spillede på en måde, således at jeg forstod, hvor meget af Deres egen sjæl, De lægger i det. Hvordan De får musikken til at leve og blive til mere end blot noder på papir." Hun rødmede. - "Der er ikke noget jeg ønsker mere end, en dag at høre Dem spille min musik Fru Schumann." Han greb hendes hånd.
- "Hvorfor giver De ikke koncerter mere?" De blev afbrudt af lyden af tumult inde fra stuen ved siden af, hvor lille Fanny kaldte grædende på hende.

Österreichische Wochenschrift, Wien, 1836

"Vidunderbarnet Clara Wieck besøgte Wien. Under sit besøg har den yndige Frk. Wieck spillet for Hans Majestæt Kejser Wilhelm og modtaget hæderstitlen :
"Kejserlig Kammervirtuos". Man kan kun gisne om hvad den unge frøken kan drive det til i fremtiden"

Leipziger Kreuzer, Leipzig, 1839

"Den anerkendte musiklærer Hr. Friederick Wieck anker afgørelsen i retssagen imod Hr. Robert Schumann. Hr. Wieck søger vidner om Hr. Schumanns udsvævende og umoralske levevis."

The Guardian, London, 1845

"Den verdensberømte pianist Fru Clara Schumann gæster England og giver koncert i Throne Room, Crosby Hall. Hun ledsages af sin mand. Hun vil blandt andet spille værker af Felix Mendelssohn."

De Andre:

Robert: Vanvittig dygtig, vedholdende, charmerende, overvældende, udsvævende, bedre til at skrive end til at spille musik, drikker, kærlighed, elsker, elsker bedst på afstand? Masser af børn, intens, tro, utro, pinlig, formørket, splittet, misforstået, hvem skriver musikken Robert, Florestan eller Eusebius?

Felix: Elegant, forfinet, talentfuld, romantisk, rig. Utrolig rig. Har altid fået alting serveret. Første værk skrevet som 12-årig. Dirigent og komponist. Eget orkester i baghaven. Hvilken pris betaler han? Følsom. For følsom. Jødisk familie. Vores ven, Roberts ven. Hjerteven. Kollega. Jævnaldrende

med Robert.

Johannes: Varm, lidenskabelig, storslået potentiale. Hvad drømmer han om? Vedholdende og ung. Yngre end mig. For ung? Følsom, arbejdsom, respektfuld, idérig, elskelig. Elsker. Claras ven, hjerteven, Roberts flittige elev. Et håb.

Hr. Wieck: Min eneste familie. Fader, lærer, beskytter, skabte mig. Skabte mine drømme. Er han værre eller bedre end Robert? Befrier eller tyrann? Elsker. Taknemmelig. Lydig. Er den, der har gjort mig til det jeg er.

Du skal spille Clara Schumann, den talentfulde datter af den berømte musikpædagog Friederich Wieck, der gjorde alt for at gøre hende til sin generations mest talentfulde pianist. Scenariet består af en række minder fra dit liv med din husbond Robert Schumann, Felix Mendelssohn og Johannes Brahms.

I scenariet står det dig frit for at tage dine egne beslutninger omkring, hvad Clara gjorde i de situationer, I kommer til at spille, ligesom du er med til at tage beslutningen om, hvorvidt hun elskede og blev ved med at elske Robert, om hun nogensinde fortrød, om hun forlod ham og forfulgte sin karriere og meget mere. Denne rolle er glimt ind i Claras sind. Dem må du fortolke og tage med dig ind i spillet som du synes bedst. Nu er rollen din at gøre med som du finder rigtigt.

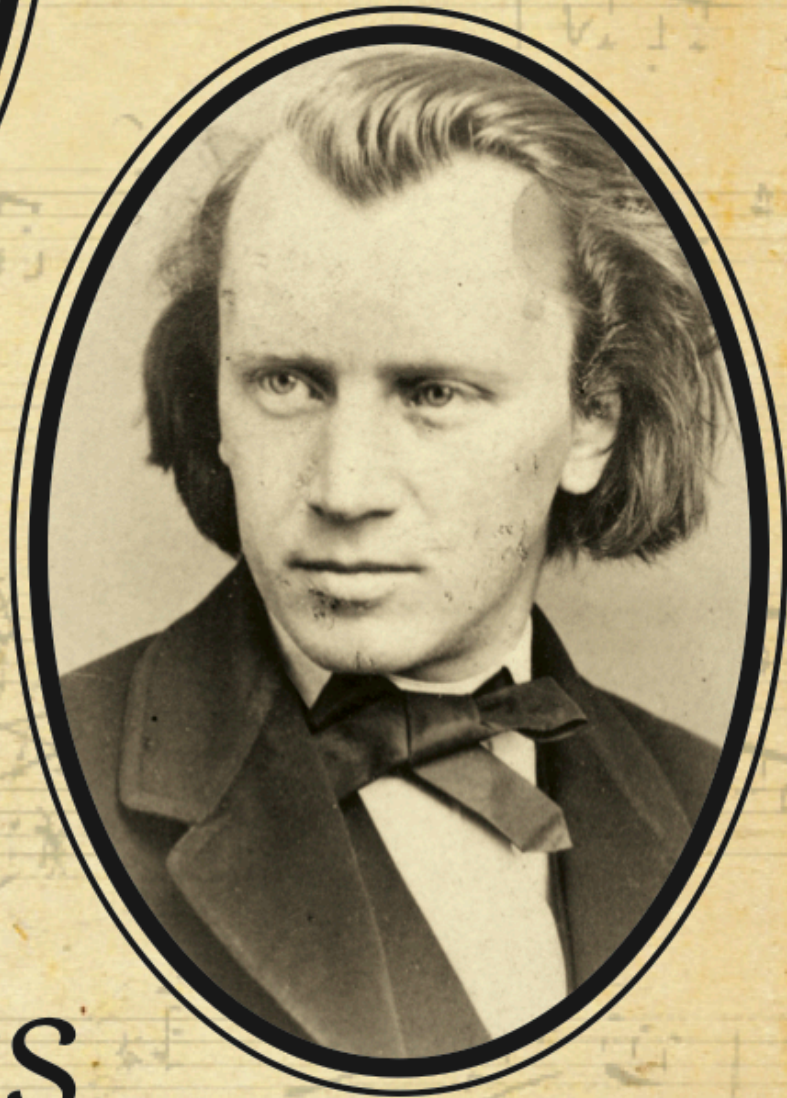
Navn: Clara Schumann (født Clara Wieck)

Beskrivelse: Clara Wieck Schumann var en tysk pianist og komponist. Hun var elev af sin fader, Friedrich Wieck, der også var klaverlærer for hendes senere ægtefælle Robert Schumann.

Født: 13. september 1819, Leipzig, Tyskland

Død: 20. maj 1896, Frankfurt am Main, Tyskland

Kendte kompositioner: Mein Stern, Am Strande, Lorelei, Liebst Du um Schönheit, Warum willst du andre Fragen?

Felix
&
Johannes

So stehn wir

Jagen auf die Lauer.

Jeg er den unge mand. Ham, som du møder en tilfældig nat, og når dit blik mødes med mit, så mødes vores sjæle. Genklang.

Jeg er Felix Mendelsohn. Jeg er velsignet med rigdom og opmærksomhed. Mine jødiske forældre forærede mig alt, ja selv et orkester og en koncertsal, da jeg var tolv, for mine evner skulle ikke begrænses af et lille kammerensemble. Jeg søger storhed og anerkendelse, men der er døre som altid er lukket for min slags uanset talent. Jeg søger efter en forståelse de færreste kan give.

Jeg er den unge mand. Ham, som du møder en tilfældig dag, og når dit blik mødes med mit så mødes vores sjæle. Genklang.

Jeg er Johannes Brahms. Jeg har slidt for at nå til deres dør. Jeg håber, at Robert vil hjælpe mig til at blive en ligeså storlået komponist som ham. Tænk, at finde en kvinde som Clara, som ikke blot spiller musik, men forstår musikken og kunstens væsen bedre end nogen anden.

Jeg er den anden mand.

Felix åbnede døren indtil Roberts værelse. Han sad med ryggen til, skrev og drak. Mest drak. Felix gik hen til ham og satte sig ved siden af ham. - "Hvordan, har du det, Robert? Jeg mødte Clara i Wien. Hun var bekymret for dig. Hun bad mig om at opsøge dig." - "Baaaaha, hun kan rende mig. Hun er taget på turné igen med sin far... den store Hr. Wieck. Hvis hun virkelig elskede mig, så blev hun." - "Tjaa, hun er jo ikke myndig endnu, så..." - "Myndig! Det drejer sig ikke om lovregler, Felix, men om kærlighed. Sand kærlighed bryder alle regler. Ligesom kunsten. Hvorfor er det kun dig, der forstår det". Felix bladrede i det seneste partitur, som Roberts skrev på. - "Spændende.. hmm.. Hvad med at vi spiller og drikker i aften, og så skriver du et brev til Clara i morgen? Du finder ingen pige som hende?"

Bordellets farvestrålende verden var altid et kærkomment pusterum fra pænhedens

Jagen auf die Lauer.

verden udenfor. Herinde var kulørte tæpper, bløde sofaer, perlende champagne, silkeblød hud, rødmaledede læber som sagde ja og latter. Som et hverdagens karneval. Her var ingen kedelige borgerskabspiger. Kun mørke øjne man kunne drukne i. Felix fangede Roberts blik, hans mørkebrune øjne, og løftede sit glas: "Skål og tillykke med din første udgivelse! Endelig skete det, gamle jas."

Glassene klinkede, og Robert smilede varmt og lykkeligt. En ældre mand med en rødhåret pige på skødet vendte sig halvt om. Hans stemme var sløret af vinen. - "Er De ikke Hr. Mendelssohn?" - "Joh, Det er mig." - "Jeg kunne godt lide Deres 2. symfoni, som De skrev for små 10 år siden. De skriver musik, så man kan forstå det, Hr. Mendelssohn."

Pigen drejede mandens ansigt tilbage og passede sit arbejde. Felix kiggede lidt forlegent på Robert, lænede sig frem og hviskede i hans øre: "Det fede fjols har sikkert ikke hørt en symfoni siden."

Koncertsalen var fuld og summede af det forventningsfulde publikum. Orkesteret stemte en sidste gang deres instrumenter, og så var der stille. De rejste sig, da dirigenten kom ind og førsteviolinen gav ham hånden. Stilheden var tyk, og så kom hun ind. Aftenens solopianist. Stjernen. Clara. Hun bevægede sig med en majestætisk selvsikkerhed og skønhed, som alle genkendte i hendes musik. Hvor han dog elskede at se og høre hende spille. Hvor hun dog kunne tryllebinde og omfavne alle igennem musikken.

Felix sad alene i sin loge på første balkon med sit blik fæstnet på Claras hænder igennem hele koncerten. På de billige rækker omme bagved sad en ung Johannes, han var helt opslugt af hendes spil. Han kom først rigtig til sig selv, da han i pausen hørte en mand hilse på Hr. Robert Schumann og derefter kæmpede han for at finde den store komponist og endelig møde ham.

Solen skinnede, forårsluften var klar og børnene var begejstrede for at være i parken. -
"Hvor var det en god ide, Johannes, at tage børnene herhen." Han smilede lidt forlegen. -
"Tja, jeg kunne ikke undgå at høre Roberts udbrud, da jeg kom i formiddags og tænkte
at det måske ville være bedst for alle." Hun slog blikket ned, men smilede. - "Du kender os
godt, Johannes, hvad skulle jeg gøre uden en ven som dig. Tak." Hun gav hans hånd et
klem. - "Det ligner ham ellers ikke, men han har været plaget af mareridt og hovedpiner
og med alle børnene, så er det svært at få ro til at komponere."
- "Det minder mig om, Clara, jeg har skrevet en vals. Vil du læse den? Måske spille den
for mig lidt senere. Din mening betyder meget for mig, og så forstyrrer vi ikke Robert."

Grove Dictionary of Music, London, 1826

"Den kun 17-årige Jakob Ludwig Felix Mendelssohn Bartholdy viser med *En Skærsommernats Drøm* det største vidunder af tidlig modenhed inden for musik som verden endnu har set."

Robert Schumann, Neue Zeitschrift für Music, Leipzig, 1853

"En musiker måtte uundgåeligt åbenbare sig, for hvem det var forundt at give det højeste og mest ideelle udtryk for tendenserne i hvor tid, en som ikke ville vise sit mesterskab igennem gradvis udvikling, men, som Athene, ville springe fuldt bevæbnet fra Zeus' hoved. Og han er kommet, en ung mand over hvis vugge musen og helte stod vagt. Hans navn er Johannes Brahms."

De Andre:

Felix - Robert: Jævnaldrende. Kendt hinanden fra de var helt unge. Charmerende, talentfuld, håbefuld, ikke anerkendt. Den bedste. Fordrukken, formørket, et lysende håb, kærlighed, misundelse, tiltrækning. Sjælefrænde – ville Clara forstå? Erotik? Nætter på bordel. Elsker mænd – Elsker kvinder.

Felix – Clara: Perfekt, for perfekt, talentfuld, tvang, usikkerhed, bestemt, uovertruffen, stærk, skrøbelig, elsker hun Robert? Kan hun andet end hvad faderen siger hun skal? Smuk, betagende pianist. Yngre end mig. Vidunderbarn.

Johannes – Robert: Min lærer, underviser og idol. Bedst blandt de bedste, ingen forstår ham. Formørket sind, måske er det tabt? Clara fortjener bedre. Robert fortjener fred. Ville jeg nogensinde forråde ham? Ven. Skaber af musik. Forgangsmænd. Geni. Tosset. Misforstået. Tyran. Charmerende. Overtroisk.

Johannes – Clara: Inspiration, skønhed, både komponist, musiker og som de smukkeste drømme. De hedeste drømme. Den perfekte kvinde. Robert er alt for hende, men hun fortjener lykke. Jeg ville være en bedre far end Robert. Jeg ville give hende lov til at optræde. Hvorfor mødte jeg hende ikke før Robert? Stærk, modig og vedholdende. Tiltrækkende. Ældre end mig.

Du skal spille Felix Mendelssohn og Johannes Brahms. To berømte komponister der var en del af Clara og Robert Schumanns liv. Felix som ungdomsvennen der døde alt for tidligt. Johannes som den unge talentfulde ven og elev, der hjalp parret med at få hverdagen til at fungere. For hver scene er angivet om det er Felix eller Johannes, der indgår i dem.

I scenariet står det dig frit for at tage dine egne beslutninger omkring, hvad de to roller gjorde i de situationer, vi kommer til at spille, ligesom du er med til at tage beslutningen om, hvordan relationen til Clara og Robert udspiller sig for dine to roller. Disse roller er glimt ind i Felix'/Roberts sind. Dem må du fortolke og tage med dig ind i spillet som du synes bedst. Nu er rollerne dine at gøre med som du finder rigtigt.

Navn: Felix Mendelssohn

Beskrivelse: Jakob Ludwig Felix Mendelssohn Bartholdy var en tysk komponist, pianist, organist og dirigent fra den tidlige romantiske periode. Felix Mendelssohn tilhørte en jødisk familie.

Jäger auf der Lauer.

Født: 3. februar 1809, Hamborg, Tyskland

Død: 4. november 1847, Leipzig, Tyskland

Kendte kompositioner: Ein Sommernachtstraum (deriblandt Bryllupsmarchen), Hark! The Herald Angel Sings, Lieder ohne Worte.

Navn: Johannes Brahms

Beskrivelse: Johannes Brahms var en tysk komponist, pianist og dirigent. Han komponerede i alle tidens genrer undtagen opera.

Født: 7. maj 1833, Hamborg, Tyskland

Død: 3. april 1897, Wien, Østrig

Kendte kompositioner: Ein deutsches Requiem, Die Ungarischen Tänze, Liebsliders Waltzes, Guten abend, gut nacht (Vuggevisen).

aktuelle

Du skal spille den aldrende Robert Schumann, der på sit dødsleje ser tilbage på sit liv. Det er i dine minder scenariet er sat, og vi spiller din søgen efter at danne mening i disse minder.

Du optræder kun som Robert Schumann i første og sidste scene. I alle andre scener spiller du en række bipersoner i dit eget liv, der er beskrevet ovenfor - Dine tankespind: Eusebius og Florestan, din svigerfar Hr. Wieck, den unge smukke Christel samt Dr. Richardz. Hvis Eusebius og Florestan er til stede i samme scene vælger du selv, hvem du ønsker at være af de to, eller du kan vælge at skifte tydeligt i mellem dem i scenerne, evt. ved at bruge navnet til at indikere, hvem du er.

I minderne spiller du disse bipersoner, men det er Schumanns minder om disse personer. Derfor kan du bruge dom til at udforske de spørgsmål, Schumann har til sine minder.

Navn: Robert Schumann

Beskrivelse: Robert Schumann var en tysk pianist, forfatter og komponist. Han var gift med pianisten og komponisten Clara Schumann. Hans klaverstykker og lieder (sange) hører til de mest opfindsomme og poetiske fra den tid.

Født: 8. juni 1810, Zwickau, Tyskland

Død: 29. Juli 1856, Endenich, Bonn, Tyskland

Kendte kompositioner: Dichterliebe, Carnaval, Fantasiestücke, Liederkreis,

Kinderszenen, Kreisleriana, Papillons, Arabeske

Schumann

Die Rose, die Lilie

Dette er min sidste dag, jeg kan mærke det i hele min sjæl og krop. Jeg skal dø. Det er slutningen, men hvilken slutning? Hvor længe har jeg været her på dette sted med lægerne og medicin? Mine dage og nætter fortæber sig i et væld af modstridende minder, tanker, sanseindtryk og den evindelige lyd. Den skærende, larmende overdøvende tone, som jeg kan høre hele tiden: Aét . Det forbandede A! Engang var det musik, det er jeg sikker på, men nu er det larm, en kakofoni der forhindrer mig i at samle mine tanker, der forhindrer mig i at komponere.

Men nu, endelig, er den væk. Måske fornemmede den som kragerne før stormen eller rotterne, der forlader en synkende skude, at der ikke er længe igen. Er dette min sidste dag, skal den ikke gå tabt. Den skal bruges på mit sidste store værk! Hvem ved, hvad der virkelig skete og hvad der ikke skete, det eneste, der er vigtigt, er hvordan vi husker det,... hvordan jeg husker det. Mit sidste store værk skal være en symfoni, mit livs symfoni – skrevet og sammensat af de bedste minder og tanker. Først et præludium, derefter en første sats – en hurtig sonate i allegro til at sætte stemningen, derefter en eftertænkksom andante, en livlig scherzo og endelig den store finale. Og temaerne, der er ingen tvivl om temaerne: Den smukke, stærke og talentfulde Clara, den charmerende og succesfulde Felix, den blide og talentfulde Johannes og selvfølgelig mig selv, den vanvittige og geniale kunster. Ligesom komponisten giver mening til lydene i sit hoved ved at give dem form og struktur, vil jeg nu give mening til mit liv.

Jeg kan ikke huske, hvornår de dukkede op, men nu er det som om, at De altid har været her: Florestan den passionerede og udadvendte, Eusebius den indadvendte og

Claras talent? Eller har vi talent på trods af ham? Skinsyg eller sandhed. Claras talent? Skinsyg eller sandhed. Hjerteløs. Udnytter børn. Beskytter sin Clara imod andre mænd.

Dr. Richarz: Efter sigende den bedste af de bedste. Ekspert i sindslidelser... og Syfilis. Hård, streng, direkte, min dommer, min redningsmand, har han fortalt mig det hele? Kan han redde mig? Har han fordømt mig? Er det hele hans skyld?

Christel: Ung, smuk og forførende kvinde. Med på sjov og ballade. Med på den værste. Prostitueret? Min første beundrer. Mit første intime øjeblik. Alting er godt i hendes favn – og i hendes skød. Forførende og farlig. Blid og omsorgsfuld. Den ukomplicerede kvinde. Ingen konkurrence. Ingen kritik. Trofast.

De Andre:

Robert: Hvem skriver musikken Robert, Florestan eller Eusebius? Kunne have udrettet meget mere, hvis ikke Clara og Hr. Wieck havde holdt mig tilbage.

Felix: Han er alt det, jeg gerne vil være, og han har intet gjort for at fortjene det. Elegant, forfinet, talentfuld, romantisk, smuk og rig. Første værk skrevet som 12-årig. Eget orkester i baghaven. Hvilken pris betaler han? Følsom. For følsom. Jødisk familie. Vores ven, Mest min ven. Vi havde noget særligt sammen.

Johannes: Storslået potentiale. Ligesom Felix. Er det Felix? Jeg troede han var død. Gør Clara glad. Er tæt på Clara. For tæt på? Er han bedre end mig? Han er bedre end mig. De er lykkelige uden mig.

Clara: Forlovede, elskede, partner, konkurrent. Altid bedre end mig. Altid mere end jeg fortjente. Altid i skyggen. Er vi bedst når vi er fra hinanden?

Journal: Robert Schumann

Doktor: Franz Richarz, Richarz Heilanstalt, Endenich

Diagnose: Syfilis

Beskrivelse: Patienten bærer tydelig præg af den mentale ustabilitet, der følger med den franske syge. Han taler ofte ud i luften - I følge eget udsagn med to personer ved navn Florestan og Eusebius. Disse personer lader dog aldrig til at have eksisteret. Hr. Schumann har også sår der passer med dem, der følger af Syfilis, men hævder at han pådraget sig selv dem, bl.a. når han frustreres over ikke at kunne nedfælde lydene i sit hoved. Det er bemærkelsesværdigt at patienten ikke har nævnt sin familie siden, han kom her til stedet.

Dem du spiller:

Eusebius: Min ene usynlige ven. Har altid været der i mine drømme.

Eftertæksomhed, passivitet, tryghed, drømmerier. Hos ham gør jeg intet galt. Hos ham er alt godt. Blid, poetisk, forguder musen. Er jeg Eusebius? Hvis bare jeg havde gjort mere som Eusebius. Været mere forsigtig, taget den sikre vej, så var jeg måske aldrig blevet syg. Uforsigtighed straffes med sygdom eller død.

Florestan: Min anden usynlige ven. Har altid været der i mine drømme.

Handling, spænding, drama og mod. Uden ham gør jeg intet. Uden ham tør jeg intet. Jeg tør ikke gøre som ham. Er jeg Florestan? Kærlighed, patos. Hvis bare jeg havde gjort mere som Florestan, så havde jeg udrettet meget mere... ikke været bange, ikke været forsigtig, ikke ventet. Lyst er skaberkraft.

Hr. Wieck: Claras fader. Berømt musikpædagog. Geni, lærer, faderskikkelse.

Grusom, hjælpsom, streng og barmhjertig. Kontrol, tvang - skaber af skønhed.

Har lært mig så meget. Har ødelagt så meget. Er det ham der har skabt mit og

drømmende. De har hjulpet mig til at forstå musikken, kærligheden og livet. De taler til mig og skaber klarhed i drømmene, lydende og livets larm. Men ingen andre kan se dem.

Der er intet lys og kun den skærende musik, som mine fingre nu spiller. Hvor er Clara? Måske ville den være smuk spillet af hendes fingre. Hvorfor er hun ikke kommet? Hvor er børnene? Og hvor er Felix og Johannes? Har de alle forladt mig nu, hvor jeg mangler dem mest, eller var det mig, der forlod dem?

Jeg har altid vidst, at jeg ville dø ung. Hver gang nogen døde, så mindede det mig om, hvor kort livet er, og hvor skrøbelig jeg er. Nu er det snart ovre, jeg har ikke langt igen, men jeg kan ikke lade være med at tænke på... Elskede hun mig virkelig? Elskede hun en anden? Fik jeg den anerkendelse jeg fortjente, den anerkendelse jeg har krav på, og vil nogen huske mig efter min død?

Det var morgen efter en stor fastelavnsfest. Der lå knuste vinflasker og nedtrampede masker i gaderne. Hr.

Schumann var stadig gennemblødt af det iskolde vand fra

Rhinen, da de fik liv i ham. Nu kunne de ikke få ham til at stoppe med at skriges, selvom det var over en time siden.

Hans hustru, Clara, var blevet tilkaldt og forsøgte at berolige ham, men det var umuligt at nå ham. "Hvad er der galt min

elskede? Hvad er der sket?” spurgte Clara, men Hr. Schumann kunne ikke engang høre hende for lydene i sit hoved. Han skreg “Giv mig fred, jeg kan ikke mere, så slå mig dog ihjel!” og grædende så Clara til, mens de kørte ham væk fra hende, fra børnene, fra deres liv.

Han havde drømt om det hele natten, hørt Eusebius spille musikken for sig igen og igen, da han tidlig om morgenen sneg sig ned til klaveret i stuen hos familien Wieck. Skønt han boede der og var huslærer for den unge Clara Wieck, vidste Robert Schumann godt, at Hr. Wieck ikke brød sig om at blive forstyrret, men han var nødt til at skrive det ned, mens han kunne huske det. Lige så stille spillede han det lille stykke igen og igen mens han noterede ned “Traumerei vil jeg kalde det”, tænkte han for sig selv.

Han havde ofte set Clara spille. i stilhed betragtet hendes lange smukke finger kærtegne tangenterne og drømt sig til at være i deres sted. I hans tanker kæmpede Eusebius for at få ham til at holde afstanden, ikke at ødelægge dette

perfekte billede på æterisk skønhed, hans muse, men Florestan insisterede og gav ham mod fortalte ham de rigtige ord at sige til den unge pige de rigtige ord at imponere hende med.

Christels latter var spontan og perlende. Hendes øjne skinnede lystent. Hun sukkede og plagede: ”Åh, kom nu, sødeste Hr. Schumann, vær sød at spille den en gang til. Jeg elsker den melodi og ingen kan spille den som Dem”. Han spillede sin lille melodi, den var ufærdig, men hun klappede begejstret i hænderne. Felix lo og hældte mere vin op til selskabet. ”De er pragtfuld, Hr. Schumann. Hvordan finder De dog på den slags?” - ”Det er et spørgsmål om at finde den rette muse, Frk. Christel”. Hendes hvide barm bevægede sig op og ned.

Clara havde skrevet, at hun ventede sig deres ottende barn. “Hvordan kan hun det?” tænkte Robert Schumann “Vi har ikke set hinanden så længe.” Han svarede aldrig på brevet.

Robert

Du skal spille Robert Schumann. Du er den vanvittige og måske geniale komponist, der fik så lidt anerkendelse i din samtid. Scenariet består af en række af dine minder om dit liv med din hustru Clara Schumann (født Wieck), Felix Mendelssohn og Johannes Brahms. Tre personer der vævede sig ind og ud af dit liv.

I scenariet står det dig frit for at tage dine egne beslutninger omkring, hvad Robert gjorde i de situationer, vi kommer til at spille, ligesom du er med til at tage beslutningen om, hvorvidt han var genial, havde syfilis og meget mere. Denne rolle er glimt ind i Roberts sind. Dem må du fortolke og tage med dig ind i spillet som du synes bedst. Nu er rollen din at gøre med som du finder rigtigt.

Navn: Robert Schumann

Beskrivelse: Robert Schumann var en tysk pianist, forfatter og komponist. Han var gift med pianisten og komponisten Clara Schumann.

Født: 8. juni 1810, Zwickau, Tyskland

Død: 29. Juli 1856, Endenich, Bonn, Tyskland

Kendte kompositioner: Dichterliebe, Carnaval, Fantasiestücke, Liederkreis,

Kinderszenen, Kreisleriana, Papillons, Arabeske

Ich will meine Seele

Jeg har altid frygtet middelmådigheden, særligt i mig selv. Det er nok derfor, det er så svært at være sammen med Clara og Felix – På så mange måder er de bedre end mig. De mestrer deres instrumenter virtuost; Clara beundret af hele Europa, Felix med et væld af symfonier bag sig. Jeg selv kæmper for bare at få udgivet en enkelt symfoni.

Jeg har altid vidst, at jeg ville dø ung. Hver gang nogen døde, så mindede det mig om, hvor kort livet er, og hvor skrøbelig jeg er. Det er derfor, at jeg kan høre livets tone for mit indre øre: A'et. Det er insisterende og kræver, at jeg spiller og bruger det rigtigt. Ligesom alle de andre toner. Men A'et er aldrig helt stille.

Jeg kan ikke huske, hvornår de dukkede op, men nu er det som om, at de altid har været her: Florestan den passionerede og udadvendte. Han vover alt, for livet skal leves fuldt ud og han er ligeglad med jordbunden smålighed. At i kunsten er en storhed, som dødelige mennesker ikke forstår. Eusebius den indadvendte og drømmende. Han ved, at verden er fuld af smerte, død og sygdom. At i kunsten er lidelse og poesi.

De Andre:

Eusebius: Har altid været der i mine drømme. Eftertænksomhed, passivitet, tryghed, drømmerier. Hos ham gør jeg intet galt. Hos ham er alt godt. Er jeg Eusebius? Hvis bare jeg havde gjort mere som Eusebius.

Florestan: Uden ham var jeg intet. Handling, spænding, patos, kærlighed, drama og mod. Uden ham gør jeg intet. Uden ham tør jeg intet. Jeg tør ikke gøre som ham. Er jeg Florestan? Handler uden at tænke. Hvis bare jeg havde gjort mere som Florestan.

Hr. Wieck: Geni, lærer, faderskikkelse. Grusom, hjælpsom, streng og barmhjertig. Kontrol, tvang – skaber af skønhed. Uden ham havde jeg aldrig mødt Clara – uden ham var Clara aldrig blevet et geni. Har lært mig så meget. Har ødelagt så meget. Er det ham der har skabt mit og Claras talent? Eller har vi talent på trods af ham?

Clara: Vanvittig dygtig, den gode hustru, den gode datter, egenrådig, vedholdende, perfektionistisk, utro? Bedre til at spille end til at skrive musik, kærlighed, elsker, elsker bedst på afstand? Kunne have udrettet meget mere uden mig. Er intet uden Clara.

Felix: Han er alt det jeg gerne vil være. Elegant, forfinet, talentfuld, romantisk, smuk og rig. Har altid fået alting serveret. Første værk skrevet som 12-årig. Eget orkester i baghaven. Hvilken pris betaler han? Følsom. For følsom. Jødisk familie. Vores ven, min ven. Vi havde noget særligt sammen.

Johannes: Storslået potentiale. Ligesom Felix. Umådeligt dygtig. Gør Clara glad. Er tæt på Clara. For tæt på? Er han bedre end mig? Han er bedre end mig. De er lykkelige uden mig.

Allgemeine musikalische Zeitung, Leipzig, 1841

“... efter at have kredset omkring navlepillende dagdrømmerier i årevis viser Robert Schumann endelig sit værd med sin første symfoni - Forårssymfonien som han kalder den er en sand magtdemonstration”

Le Figaro, Paris, 1845

“Endelig har Tysklands ukronede dronning fået lov til at stråle igen. Clara Schumann gav en fantastisk koncert, og det er for denne skribent uforståeligt at hendes ægtemand står i vejen for en så talentfuld kvinde, måske af frygt for at få udstillet sin egen middelmådighed?”

Düsseldorfer Zeitung, Düsseldorf, 1853

“Efter næsten 10 års arbejde præsenterede Robert Schumann endelig sin “Scener fra Goethes Faust”, men den aldrende komponist virkede svækket og hans stykke havde nok nydt bedre af en mere kompetent dirigent.”

De har hjulpet mig til at forstå musikken, kærligheden og livet. De taler til mig og skaber klarhed i drømmene, lydende og livets larm. Men ingen andre kan se dem.

Robert glemte aldrig første gang han så Clara. Hun var purung og sad altid foran klaveret, hvor hendes lange smukke finger kærtegnede tangenterne. Han havde ofte drømt sig til at være i deres sted. Hendes far drev hende igennem endeløse musiske øvelser. Hun var så fin, stærk og så talentfuld. Han havde sådan lyst til at stoppe Hr. Wieck fra at skælde hende ud, at fortælle hende hvor fantastisk hun er. Der gik mange år før han turde gøre det.

Christels latter var spontan og perlende. Hendes øjne skinnede lystent. Hun sukkede og plagede: ”Åh, kom nu, sødeste Hr. Schumann, vær sød at spille den en gang til. Jeg elsker den melodi og ingen kan spille den som Dem.” Han spillede sin lille melodi, den var ufærdig, men hun klappede begejstret i hænderne. Felix lo og hældte mere vin op til selskabet. ”De er pragtfuld, Hr. Schumann. Hvordan finder De dog på den slags?” - ”Det er et spørgsmål om at finde

den rette muse, Frk. Christel”. Hendes hvide barm bevægede sig op og ned. Senere havde Christel ligget der foran ham nøgen og smuk... og så let. Han elskede med hende igen og igen og glemte for en stund Clara, musikken og forventningerne til sig selv.

Han havde drømt om det hele natten, hørt Eusebius spille musikken for sig igen og igen, da han tidligt om morgenen sneg sig ned til klaveret i stuen hos familien Wieck. Skønt han boede der og var huslærer, vidste Robert Schumann godt at Hr. Wieck ikke brød sig om at blive forstyrret. Lige så stille spillede han det lille stykke igen og igen “Traumerei vil jeg kalde det”, tænkte han for sig selv.

Felix prøvede at gemme avisen væk, men Robert greb den og bladrede hurtigt igennem den. - ” Du skal ikke læse den, Robert...” Felix prøvede at tage den fra ham. ”De er nogle fjolser. Du spiller udmærket klaver, og jeg synes, at din ”Dichterliebe” var pragtfuld. Nytænkende, svævende,

følsom.” Felix satte sig ved siden af ham på klaverbænken. Han tog avisen, krøllede den sammen og smed den over i hjørnet. Roberts tanker blev ved med at kredse om annoncen ved siden af anmeldelsen. Annoncen for apparatet, der kunne udvide fingrenes rækkevidde, så man kunne gribe over flere tangenter, så han kunne blive en bedre pianist.

”Jeg tager ikke elever, Hr. Brahms, men nu hvor De er her, kan De lige så godt spille for mig”. Johannes satte sig ved klaveret. Han var kun nogle takter inde i stykket, da Robert fortrød sine kølige ord til ham. Han spillede med en energi og lidenskab, som Robert kunne kende i sig selv, og han huskede nu alle de insisterende breve fra den unge mand, der bad om et møde. Bare et enkelt et møde. Han så tilbage på Clara, som smilede og nikkede. ”Tilgiv mig, min unge ven. Tilgiv mig, at jeg ikke har hjulpet Dem før. De er beviset på, at der stadig er håb for tysk musik. Jeg insisterer på, at De flytter ind, og vi begynder med det samme.”

Clara

Du skal spille Clara Schumann, den talentfulde datter af den berømte musikpædagog Friederich Wieck, der gjorde alt for at gøre hende til sin generations mest talentfulde pianist. Scenariet består af en række minder fra dit liv med din husbond Robert Schumann, Felix Mendelssohn og Johannes Brahms.

I scenariet står det dig frit for at tage dine egne beslutninger omkring, hvad Clara gjorde i de situationer, I kommer til at spille, ligesom du er med til at tage beslutningen om, hvorvidt hun elskede og blev ved med at elske Robert, om hun nogensinde fortrød, om hun forlod ham og forfulgte sin karriere og meget mere. Denne rolle er glimt ind i Claras sind. Dem må du fortolke og tage med dig ind i spillet som du synes bedst. Nu er rollen din at gøre med som du finder rigtigt.

Navn: Clara Schumann (født Clara Wieck)

Beskrivelse: Clara Wieck Schumann var en tysk pianist og komponist. Hun var elev af sin fader, Friedrich Wieck, der også var klaverlærer for hendes senere ægtefælle Robert Schumann.

Født: 13. september 1819, Leipzig, Tyskland

Død: 20. maj 1896, Frankfurt am Main, Tyskland

Kendte kompositioner: Mein Stern, Am Strande, Lorelei, Liebst Du um Schönheit, Warum willst du andre Fragen?

Sie Liebten Sich Beide

Kæreste Dagbog,

Du er min hemmelige dagbog. For fader insisterer stadig på at skrive min dagbog for mig, selvom jeg er sytten nu. Vi er på turné igen, og jeg savner Leipzig, selvom jeg elsker koncertsalenes lys, publikums applaus og at blive opslugt af musikkens forløb sammen med orkesteret. Men jeg savner også ham. Måske er det jeg savner ved Leipzig, hvorledes vi kunne øve i timevis sammen. Hans smukke øjne og vittige bemærkninger, som fader foragter. Hans musik er anderledes. Han er anderledes. Han driller mig med, at jeg er heldig, at min fader er den bedste musiklærer i verden og jeg vidunderbarnet, som har spillet mig ind i alles hjerter siden jeg var ni år. Måske har jeg spillet mig lidt for dybt ind i min faders hjerte?

Koncertsalen var fyldt. De kunne høre publikums summen bag tæppet. Felix kiggede på hende og sagde: ”Er De klar, Frk. Wieck?” Hun rystede lidt på hovedet. ”Nej, ikke rigtig, jeg er en smule ved siden af mig selv. Jeg ved, at Hr. Wieck og Robert skændtes igen inden vi tog af sted. Og jeg kan ikke lade være med at spekulere over det.” Han trak hende

De Andre:

Robert: Vanvittig dygtig, vedholdende, charmerende, overvældende, udsvævende, bedre til at skrive end til at spille musik, drikker, kærlighed, elsker, elsker bedst på afstand? Masser af børn, intens, tro, utro, pinlig, formørket, splittet, misforstået, hvem skriver musikken Robert, Florestan eller Eusebius?

Felix: Elegant, forfinet, talentfuld, romantisk, rig. Utrolig rig. Har altid fået alting serveret. Første værk skrevet som 12-årig. Dirigent og komponist. Eget orkester i baghaven. Hvilken pris betaler han? Følsom. For følsom. Jødisk familie. Vores ven, Roberts ven. Hjerteven. Kollega. Jævnaldrende med Robert.

Johannes: Varm, lidenskabelig, storslået potentiale. Hvad drømmer han om? Vedholdende og ung. Yngre end mig. For ung? Følsom, arbejdsom, respektfuld, idérig, elskelig. Elsker. Claras ven, hjerteven, Roberts flittige elev. Et håb.

Hr. Wieck: Min eneste familie. Fader, lærer, beskytter, skabte mig. Skabte mine drømme. Er han værre eller bedre end Robert? Befrier eller tyrann? Elsker. Taknemmelig. Lydig. Er den, der har gjort mig til det jeg er.

Österreichische Wochenschrift, Wien, 1836

”Vidunderbarnet Clara Wieck besøger Wien. Under sit besøg har den yndige Frk. Wieck spillet for Hans Majestæt Kejser Wilhelm og modtaget hæderstitlen : ”Kejserlig Kammervirtuos”. Man kan kun gisne om hvad den unge frøken kan drive det til i fremtiden”

Leipziger Kreuzer, Leipzig, 1839

”Den anerkendte musiklærer Hr. Friederick Wieck anker afgørelsen i retssagen imod Hr. Robert Schumann. Hr. Wieck søger vidner om Hr. Schumanns udsvævende og umoralske levevis.”

The Guardian, London, 1845

”Den verdensberømte pianist Fru Clara Schumann gæster England og giver koncert i Throne Room, Crosby Hall. Hun ledsages af sin mand. Hun vil blandt andet spille værker af Felix Mendelssohn.”

hen til kighullet i tæppet.” Kig ud. Se op på første balkon, der sidder mine forældre. De glæder sig til at høre Dem spille, Fr. Wieck, for jeg fortalte, at hvis mit seneste værk skulle komme til live, skulle det ske igennem Deres fortolkning.” Han kiggede lidt mere alvorligt på hende. ”Glem Robert i aften, spil og nyd det. Så lover jeg, at jeg vil opsøge Robert og tale med ham.” Hun trykkede taknemmeligt hans hånd: ”Tak. De forstår ham og hans musik bedre end nogen anden. Hvad skulle han gøre, hvis han ikke havde en ven som Dem?” Der var noget ved Johannes, der mindede hende om Felix. Hvad skulle hun dog gøre uden ven som Johannes.

”Hvis vi vinder, gifter vi os på din enogtyvende års fødselsdag! Så fejrer vi friheden og kærligheden.” Roberts øjne strålede, og hun havde kendt hans charmerende skæve smil, siden hun var tretten. Han havde været toogtyve, høj, flot og der var gået år, før han fik øjnene op for hende, og ikke kun hendes fejlfri spil. Han var så betaget af og misundelig på hendes lange, hvide fingre, som kunne gribe over ti tangenter.

Han fortsatte: "Sødeste, smukkeste Clara, tænk hvad vi kan udrette sammen. Hvis du spillede min musik, så må verden da få øjnene op for den". Han begyndte at spille en passage.

Hun satte sig ved siden af ham og spillede lidt med. "Jeg skriver også selv en smule, Robert. Jeg har skrevet en lied, en lille sang"

"Nej", svarede han, "Clara, jeg vil ikke skrive banale og populære lieder. Jeg vil skrive et storslået værk til dig. En symfoni!"

Den sidste tone klingede ud. Musikken bankede stadig i hendes tindinger og bryst. Hr. Wieck havde lyttet henne fra vinduet med ryggen til, og han drejede sig langsomt om.

Hun mødte forventningsfuldt og forsigtigt hans blik. Han smilede og nikkede anerkendende. "Nej, Clara. Nej. Du skal ikke bøje hovedet, min pige." Han gik hen til hende og trak hende op af stolen. "Du, min Clara, skal stå ved dit værk.

Du træner i timevis for at nå det perfekte, og derfor kan du formidle musikkens sande væsen, fordi du ikke sjofler din gave og tager den for givet." Han trak hende frem. "Øv dig i at neje med værdighed, Clara, du kommer til at spille for

konger og dronninger. Og husk, jeg er den som har gjort, at du spiller bedre end nogen anden. Bedre end nogen mand."

Han kom hver dag til sine lektioner hos Robert. Børnene løb ham i møde. Han omfavnede dem alle sammen. Alle syv. Han holdt af dem, og det gjorde, at hun holdt endnu mere af ham. Unge, smukke Johannes Brahms. - "Beklager, Hr. Brahms, men min mand er optaget i øjeblikket, så De må vente lidt endnu." - "Jeg venter gerne", Han smilede imens hun gennede børnene ud af stuen, "Har jeg nogensinde fortalt Dem, at jeg hørte Dem spille i Wien?"

- "Det må da være flere år siden" - "De spillede på en måde, således at jeg forstod, hvor meget af Deres egen sjæl, De lægger i det. Hvordan De får musikken til at leve og blive til mere end blot noder på papir." Hun rødmede. - "Der er ikke noget jeg ønsker mere end, en dag at høre Dem spille min musik Fru Schumann." Han greb hendes hånd.

- "Hvorfor giver De ikke koncerter mere?" De blev afbrudt af lyden af tumult inde fra stuen ved siden af, hvor lille Fanny kaldte grædende på hende.

Du skal spille Felix Mendelssohn og Johannes Brahms. To berømte komponister der var en del af Clara og Robert Schumanns liv. Felix som ungdomsvennen der døde alt for tidligt, Johannes som den unge talentfulde ven og elev, der hjalp parret med at få hverdagen til at fungere. For hver scene er angivet om det er Felix eller Johannes, der indgår i dem.

I scenariet står det dig frit for at tage dine egne beslutninger omkring, hvad de to roller gjorde i de situationer, vi kommer til at spille, ligesom du er med til at tage beslutningen om, hvordan relationen til Clara og Robert udspiller sig for dine to roller. Disse roller er glimt ind i Felix'/Roberts sind. Dem må du fortolke og tage med dig ind i spillet som du synes bedst. Nu er rollerne dine at gøre med som du finder rigtigt.

Navn: Felix Mendelssohn

Beskrivelse: Jakob Ludwig Felix Mendelssohn Bartholdy var en tysk komponist, pianist, organist og dirigent fra den tidlige romantiske periode. Felix Mendelssohn tilhørte en jødisk familie.

Født: 3. februar 1809, Hamborg, Tyskland

Død: 4. november 1847, Leipzig, Tyskland

Kendte kompositioner: Ein Sommernachtstraum (deriblandt Bryllupsmarchen), Hark! The Herald Angel Sings, Lieder ohne Worte.

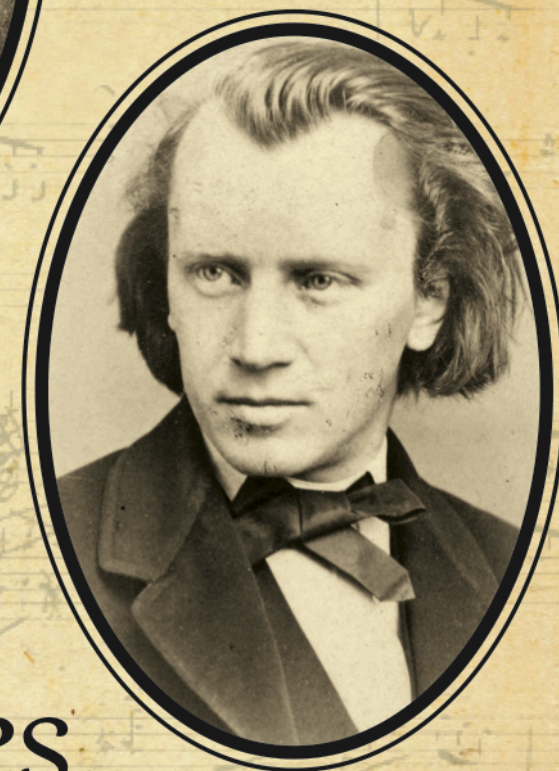
Navn: Johannes Brahms

Beskrivelse: Johannes Brahms var en tysk komponist, pianist og dirigent. Han komponerede i alle tidens genrer undtagen opera.

Født: 7. maj 1833, Hamborg, Tyskland

Død: 3. april 1897, Wien, Østrig

Kendte kompositioner: Ein deutsches Requiem, Die Ungarischen Tänze, Liebsliders Waltzes, Guten abend, gut nacht (Vuggevisen).

Felix & Johannes

So stehn wir

Jeg er den unge mand. Ham, som du møder en tilfældig nat, og når dit blik mødes med
mit, så mødes vores sjæle. Genklang.

Jeg er Felix Mendelssohn. Jeg er velsignet med rigdom og opmærksomhed. Mine jødiske
forældre forærede mig alt, ja selv et orkester og en koncertsal, da jeg var tolv, for mine
evner skulle ikke begrænses af et lille kammerensemble. Jeg søger storhed og
anerkendelse, men der er døre som altid er lukket for min slags uanset talent. Jeg søger
efter en forståelse de færreste kan give.

Jeg er den unge mand. Ham, som du møder en tilfældig dag, og når dit blik mødes med
mit så mødes vores sjæle. Genklang.

Jeg er Johannes Brahms. Jeg har slidt for at nå til deres dør. Jeg håber, at Robert vil
hjælpe mig til at blive en ligeså storslået komponist som ham. Tænk, at finde en kvinde
som Clara, som ikke blot spiller musik, men forstår musikken og kunstens væsen bedre
end nogen anden.

Jeg er den anden mand.

De Andre:

Felix - Robert: Jævnaldrende. Kendt hinanden fra de var helt unge.
Charmerende, talentfuld, håbefuld, ikke anerkendt. Den bedste. Fordrukken,
formørket, et lysende håb, kærlighed, misundelse, tiltrækning. Sjælefrænde – ville
Clara forstå? Erotik? Nætter på bordel. Elsker mænd – Elsker kvinder.

Felix – Clara: Perfekt, for perfekt, talentfuld, tvang, usikkerhed, bestemt,
uovertruffen, stærk, skrøbelig, elsker hun Robert? Kan hun andet end hvad
faderen siger hun skal? Smuk, betagende pianist. Yngre end mig. Vidunderbarn.

Johannes – Robert: Min lærer, underviser og idol. Bedst blandt de bedste, ingen
forstår ham. Formørket sind, måske er det tabt? Clara fortjener bedre. Robert
fortjener fred. Ville jeg nogensinde forråde ham? Ven. Skaber af musik.
Forgangsmand. Geni. Tosset. Misforstået. Tyran. Charmerende. Overtroisk.

Johannes – Clara: Inspiration, skønhed, både komponist, musiker og som de
smukkeste drømme. De hedeste drømme. Den perfekte kvinde. Robert er alt for
hende, men hun fortjener lykke. Jeg ville være en bedre far end Robert. Jeg ville
give hende lov til at optræde. Hvorfor mødte jeg hende ikke før Robert? Stærk,
modig og vedholdende. Tiltrækkende. Ældre end mig.

ham ellers ikke, men han har været plaget af mareridt og hovedpiner og med alle børnene, så er det svært at få ro til at komponere.”

- ”Det minder mig om, Clara, jeg har skrevet en vals. Vil du læse den? Måske spille den for mig lidt senere. Din mening betyder meget for mig, og så forstyrrer vi ikke Robert.”

Grove Dictionary of Music, London, 1826

”Den kun 17-årige Jakob Ludwig Felix Mendelssohn Bartholdy viser med *En Skærsommernats Drøm* det største vidunder af tidlig modenhed inden for musik som verden endnu har set.”

Robert Schumann, Neue Zeitschrift für Music, Leipzig, 1853

”En musiker måtte uundgåeligt åbenbare sig, for hvem det var forundt at give det højeste og mest ideelle udtryk for tendenserne i hvor tid, en som ikke ville vise sit mesterskab igennem gradvis udvikling, men, som Athene, ville springe fuldt bevæbnet fra Zeus’ hoved. Og han er kommet, en ung mand over hvis vugge muser og helte stod vagt. Hans navn er Johannes Brahms.”

Felix åbnede døren indtil Roberts værelse. Han sad med ryggen til, skrev og drak. Mest drak. Felix gik hen til ham og satte sig ved siden af ham. - ”Hvordan, har du det, Robert? Jeg mødte Clara i Wien. Hun var bekymret for dig. Hun bad mig om at opsøge dig.”

- ”Baaaaha, hun kan rende mig. Hun er taget på turné igen med sin far... den store Hr. Wieck. Hvis hun virkelig elskede mig, så blev hun.” - ”Tjaa, hun er jo ikke myndig endnu, så...” - ”Myndig! Det drejer sig ikke om lovregler, Felix, men om kærlighed. Sand kærlighed bryder alle regler. Ligesom kunsten. Hvorfor er det kun dig, der forstår det”. Felix bladrede i det seneste partitur, som Roberts skrev på. - ”Spændende.. hmm.. Hvad med at vi spiller og drikker i aften, og så skriver du et brev til Clara i morgen? Du finder ingen pige som hende?”

Bordellets farvestrålende verden var altid et kærkomment pusterum fra pænhedens verden udenfor. Herinde var kulørte tæpper, bløde sofaer, perlende champagne, silkeblød hud, rødmalede læber som sagde ja og latter. Som et hverdagens karneval. Her var ingen kedelige

borgerskabspiger. Kun mørke øjne man kunne drukne i. Felix fangede Roberts blik, hans mørkebrune øjne, og løftede sit glas: "Skål og tillykke med din første udgivelse! Endelig skete det, gamle jas." Glassene klinkede, og Robert smilede varmt og lykkeligt. En ældre mand med en rødhåret pige på skødet vendte sig halvt om. Hans stemme var sløret af vinen. - "Er De ikke Hr. Mendelssohn?" - "Joh, Det er mig." - "Jeg kunne godt lide Deres 2. symfoni, som De skrev for små 10 år siden. De skriver musik, så man kan forstå det, Hr. Mendelssohn." Pigen drejede mandens ansigt tilbage og passede sit arbejde. Felix kiggede lidt forlegent på Robert, lænede sig frem og hviskede i hans øre: "Det fede fjols har sikkert ikke hørt en symfoni siden."

Koncertsalen var fuld og summende af det forventningsfulde publikum. Orkesteret stemte en sidste gang deres instrumenter, og så var der stille. De rejste sig, da dirigenten kom ind og førsteviolinen gav ham hånden. Stilheden var tyk, og så kom hun ind. Aftenens solopianist. Stjernen. Clara. Hun bevægede sig med en majestætisk

selsikkerhed og skønhed, som alle genkendte i hendes musik. Hvor han dog elskede at se og høre hende spille. Hvor hun dog kunne tryllebinde og omfavne alle igennem musikken. Felix sad alene i sin loge på første balkon med sit blik fæstnet på Claras hænder igennem hele koncerten. På de billige rækker omme bagved sad en ung Johannes, han var helt opslugt af hendes spil. Han kom først rigtig til sig selv, da han i pausen hørte en mand hilse på Hr. Robert Schumann og derefter kæmpede han for at finde den store komponist og endelig møde ham.

Solen skinnede, forårsluften var klar og børnene var begejstrede for at være i parken. - "Hvor var det en god ide, Johannes, at tage børnene herhen." Han smilede lidt forlegen. - "Tja, jeg kunne ikke undgå at høre Roberts udbrud, da jeg kom i formiddags og tænkte at det måske ville være bedst for alle." Hun slog blikket ned, men smilede. - "Du kender os godt, Johannes, hvad skulle jeg gøre uden en ven som dig. Tak." Hun gav hans hånd et klem. - "Det ligner

(Tage auf die Lauer.)

Scener

De kommende sider indeholder scenariet scener. Disse skal klippes ud og hænges på partituret som beskrevet i scenarieteksten.

The image shows a page of handwritten musical notation on a grid of staves. The notation is dense and includes various symbols such as notes, rests, and dynamic markings. There are several large, hand-drawn brackets and circles around specific sections of the music, indicating where scenes should be cut out. Some parts of the notation are crossed out with diagonal lines. The handwriting is in a cursive style, and the overall appearance is that of a working draft or a composer's sketch.

akt 1. scene

Den nye lærer

Til stede: Robert, Clara, Felix og Hr. Wieck

Felix er kommet for at præsentere sin gode ven Robert. Han vil anbefale ham som huslærer. Hr. Wieck er på jagt efter en ung mand, der kan undervise den unge Clara i litteratur og andre skole-emner, mens Hr. Wieck selv står for hendes musikundervisning. Robert er på jagt efter en til at undervise sig på klaveret og som komponist. Clara og Robert møder hinanden for første gang.

Sats: Prøvescene

Talent

Til stede: Clara og Hr. Wieck eller Robert og Felix

På vej hjem fra koncert med stjerneviolinisten Paganini går diskussionen højt om, hvorvidt man fødes med talent eller om det er noget man lærer.

Sats: Prøvescene

Præludium

Til stede: Clara og Gamle Schumann

29. juli 1856 i Endenich (Bonn)

Tidligt om morgenen ankommer Clara til Richarz' Heilanstalt, hvor Robert har været indlagt i to år. De har ikke set hinanden siden hans anfald af vanvid efter færdiggørelsen af det store værk, Faust, der endte med at han kastede sig selv i Rhinen. Han blev reddet, men hans sind var itu. Han bad om indlæggelse og om ikke at se sin familie igen. Efter to år alene med otte børn og koncerterne som eneste indtægt tager Clara nu de tunge skridt ind ad døren til Roberts værelse. Doktoren ved, at han ikke har langt igen, og derfor har hun fået lov at se ham. Gardinerne hænger tungt og spærrer alt lys ude, så kun en enkelt lille flamme fra et stearinlys lader hende ane omridset af ham. Luften er tung, ja næsten kvælende og det tager alle hendes kræfter at rømme sig en enkelt gang for at fange hans opmærksomhed.

Sats: Præludium

Roberts hånd

Til stede: Clara, Felix, Robert og Florestan

I den sparsomt indrettede lejlighed i Leipzig sidder Felix og Clara i stuen med en kop the, da de pludselig afbrydes af et skrig fra det tilstødende rum. De finder Robert, der tager sig til sin højre hånd med ansigtet forvredet i smerte. Mellem Robert og flyglet ligger et moderne apparat brugt til at udvide håndens rækkevide. Med skruer og tvinger har Robert tvunget sine fingre længere fra hinanden, så han kan nå over flere tangenter på klaveret. Felix og Clara forstår det ikke. Hvorfor har Robert ødelagt sin hånd? Robert kan ikke forklare, at det var Florestan, der fik ham til det, så han kunne blive en bedre pianist.

Sats: Første

Sagsanlægget

Til stede: Clara, Robert, Felix og Hr. Wieck

Hr. Wieck har lagt sag an mod Robert for usømmelig adfærd. Han siger, at Robert er en utilregnelig alkoholiker, en umoralsk og uanstændig mand, som har forført en umyndig pige. Og han vil bruge Felix som vidne. Hr. Wieck tilbyder dog at lade sagen falde, hvis forlovelsen med Clara ophæves, og Clara flytter hjem straks.

Sats: Første

Ingen hemmeligheder for far

Til stede: Clara og Hr. Wieck

Allerede som barn er Clara det vigtigste projekt for sin fader, Hr. Wieck. Alt i hendes liv bliver nøje kontrolleret for at sikre sig, at hun udlever sit fulde potentiale. Endnu en hård dag er slut, og Claras fingre er ømme, da hun gør sig klar til at gå i seng. Som altid holder Hr. Wieck øje og skriver hendes dagbog for hende.

Sats: Første

Lektioner

Til stede: Clara, Robert og Hr. Wieck

Hr. Wieck og Clara har siddet i timer foran klaveret for at terpe detaljerne i hendes spil. Den kun 13 år gamle Clara er svimmel og har svært ved at fokusere. Hr. Wieck ignorerer det og giver endnu engang sin sønderlemmende kritik af hendes spil. Robert afbryder Hr. Wiecks strenge lektioner og urimelige kritik af Clara – han forsvare hende, men vækker Hr. Wiecks vrede.

Sats: Første

Den første optræden

Til stede: Felix og Clara

Det er tidlig aften, kort før Claras første store solooptræden med orkesteret i Leipzig. Hun er kun 16 år og næsten ved at briste af spænding, nervøsitet og nerver, da den ti år ældre Felix kommer ind til hende. Han er aftenens dirigent og komponisten bag stykket. Felix forsøger at berolige hende, så hun kan blive klar til gå på scenen og nyde sit store øjeblik.

Sats: Første

Det første kys

Til stede: Clara, Robert og Felix

De tre venner Robert, Clara og Felix er sammen efter endnu en koncert. Unge, kåde og livsbegeistrede taler de om drømme, om fremtiden og om store planer. Det slutter med et kys.

Sats: Første

Felix og Robert

Til stede: Felix og Robert

Felix og Robert har drukket vin sammen hele dagen og finder klaveret. De taler om ungdom, om musik og om kærlighed. De komponerer sammen og ikke bare deres musik, men også deres sjæle mødes.

Sats: Første

Anmeldelsen

Til stede: Robert, Felix og evt. Eusebius/Florestan

Felix har læst Roberts meget grimme og modbydelige anmeldelse af Claras seneste koncert efter, at hun ophævede deres forlovelse. Han op søger Robert og afkræver ham en forklaring og en undskyldning over for Clara.

Sats: Første

Forlovelsen

Til stede: Clara, Felix, Robert og Hr. Wieck

Hr. Wieck afpresser Clara til at ophæve forlovelsen i al offentlighed efter en koncert, hvor Felix og Robert også er til stede. Clara føler sig fanget i mellem sin faders forventninger og sit hjerte, for hun ved at uden sin fader, havde hun aldrig kunne stå på scenen, elsket af alle for sit talent.

Sats: Første

Udgivelser

Til stede: Felix, Clara og Robert

Felix, Clara og Robert mødes begejstret i Felix' overdådige overklassejem. Felix fortæller begejstret Robert og Clara om at han er ved at udgive endnu en symfoni. Ingen vil udgive Robert

Sats: Første

Breve - Frierier

Monologer: Robert og Clara

Robert har været alene i Leipzig i ugevis men det eneste han kan tænke på er Clara. Hun er væk på endnu en stor turné til udlandet med sin fader. Robert frier til Clara i et brev. Clara svarer Robert i et brev. Månederne går og Robert frier til Christel i endnu et brev.

Sats: Anden

Hr. Clara Wieck

Til stede: Clara, Robert og evt. Eusebius/Florestan

Clara og Robert er på turné i London, men værterne har glemt at invitere Robert med til det store festarrangement om aftenen, Clara prøver at råde bod på det, men Robert føler sig overflødig, særligt da han blev præsenteret som Hr. Clara Wieck.

Sats: Anden

Eufori

Til stede: Clara og Robert

Clara og Robert blev gift for tre måneder siden, og Clara har en stor nyhed. Hun må løsrive ham fra arbejdet ved klaveret, hvor han kæmper med at skrive et eller andet, bare et eller andet. Men da Robert hører han skal være fader, bliver han grebet af overvældende følelser.

Sats: Anden

Felix dør

Til stede: Robert, Felix og Eusebius

Den altid livsglade Felix er svækket efter for meget arbejde og for lidt ro. Hans store Englands-turne har efterladt ham som en skygge af sig selv og efter søsteren Fannys død blev han ramt af flere hjerteslag. Clara og Robert er hos ham ved hans sygeseng i Leipzig for de ved, at han ikke har langt igen. Robert er bange for at han skal blive smittet med den samme livstræthed.

Sats: Anden

Umulige krav

Til stede: Clara og Robert

Robert har skrevet endnu en umulig klaverkoncert, som Clara desperat prøver at mestre, så hun kan glæde ham ved at optræde med den. Clara forsøger at foreslå ham at ændre dele af den, men Robert tager det som en kritik af ham.

Sats: Anden

Til stede: Robert og Eusebius/Florestan

Robert, Eusebius og Florestan er uenige om, hvad det næste stykke skal være: Et stykke for klaver tilegnet Clara, en drømmende kvartet for strygere eller den store symfoni for fuldt orkester. De diskuterer, skændes og skriver.

Sats: Anden

Til stede: Clara, Felix og Robert

Clara spiller sin seneste lied for Felix hjemme i stuen i Leipzig, da Robert dukker op og rakker ned på den - han bryder sig ikke om simpel populærmusik, som han kalder det.

Sats: Anden

Lieder er også kunst

Til stede: Robert, Clara og Felix

Robert mangler penge og anerkendelse. Han begynder at skrive lieder men er bange for at vise dem til Clara og Felix.

Men måske kan lieder godt være kunst?

Sats: Anden

Herretur

Til stede: Robert, Felix og Christel

Robert og Felix drikker vin på en café, og bliver enige om at en god aften indeholder vin og damer. De overvejer at tage på bordel, men Christel dukker op med et andet tilbud.

Sats: Anden

Til stede: Robert og Christel

Robert og Christel er taget i skoven, de har spist, drukket og elsket i det grønne. Christel spør Robert i grums fra deres kaffe og spørger Robert til fremtiden og til dem.

Sats: Anden

Til stede: Robert og Johannes

Johannes er gået i gang med at genfortolke og rette i værker af andre komponister. Robert finder ud af det og bliver meget oprevet. Han lærer sin elev Johannes, at en kunstners skaberværk er ukrænkeligt.

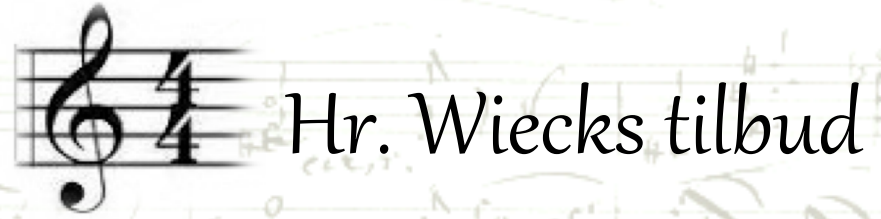
Sats: Anden

Til stede: Johannes og Clara

Johannes besøger Clara kort efter at lille Felix, det ottende barn i rækken, er blevet undfanget. Robert har været indlagt i mange måneder, måske flere måneder end at det kan passe med, at Robert er faren, hvis Clara virkelig ikke har besøgt Robert.

Sats: Tredje

Til stede: Clara, Johannes og Hr. Wieck

Robert er stadig indlagt og regningerne hober sig op omkring Clara i deres hjem i Düsseldorf. Med de mange børn har Clara ikke mulighed for at spille og forsørge familien. Hr. Wieck tilbyder at betale, men der er en betingelse – hun skal flytte hjem til ham og må ikke se Robert igen. Johannes dukker op og tilbyder en anden udvej.

Sats: Tredje

To ensomme sjæle

Til stede: Clara og Johannes

Johannes besøger Clara mens Robert er indlagt. Hun er frygtelig ensom på trods af alle børnene og de mange koncertaftaler. De sætter sig som altid ved klaveret og lader fingrene lege over tangenterne. De mødes, måske ved et uheld, og en mulighed for noget nyt opstår.

Sats: Tredje

Ungdomsværker

Til stede: Robert og Johannes

Robert er ved at gå til af manglen på anerkendelse. Han tvinger den unge Johannes til, sammen med ham, at gå sine ungdomsværker igennem og ændre i dem, så de bliver mere almindelige. Så kan han endelig få dem udgivet og tjene penge til sin familie.

Sats: Tredje

Diagnosen

Til stede: Robert, Clara og Dr. Richarz

Robert har lukket sig inde ved klaveret i ugevis og undgået enhver form for lys. Han har råbt, skreget og spillet på klaveret i et forsøg på at dulme hovedpinerne og lydene i hovedet. Dr. Richarz er ankommet og Clara insisterer på at han skal se ham, så de kan finde ud af, hvad der er galt.

Sats: Tredje

Selv mordet

Til stede: Robert og Florestan/Eusebius

Robert sidder på kanten af en bro over Rhinen med sin vielsesring i hånden. Han overvejer at gøre en ende på det hele. Florestan – Schumanns sprudlende og ordrige side, og Eusebius – Schumanns indadvendte og drømmende side hiver ham i hver sin retning. Skal han springe i floden eller lade være?

Sats: Tredje

Breve – Om sygdommen

Monologer: Dr. Richarz og Clara

Dr. Richarz sender sine noter og betragtninger om Roberts tilstand til Clara, der i spænding afventer at høre, hvad der dog er galt, og hvad der kan gøres ved det. Clara skriver herefter til Robert eller Johannes.

Sats: Tredje

Hun fortjener bedre

Til stede: Robert, Johannes og evt.

Eusebius/Florestan

Johannes, der bor hos Clara og Robert som Roberts elev, har set til mens Clara er blevet mere og mere ulykkelig som tiden er gået.

Robert har forandret sig. Han er opslugt af arbejdet på sit værelse og overlader alt i hjemmet til Clara, som Johannes har gjort sit bedste for at hjælpe. Men nu har Johannes besluttet sig for at sige noget til Robert.

Sats: Tredje

Blank scene

Til stede: ?

Denne scene kan bruges af en spiller til at skabe en ny scene. Det kræver at man sætter rummet og deltagerne samt introducerer temaet for scenen. Det kan være monologer, variationer over andre scener eller helt nye scener.

Sats: Tredje

Finalen

Til stede: Clara, Johannes og Gamle Schumann

29. juli 1856 i Endenich (Bonn)

Clara har været på togstationen for at hente Johannes, der er kommet for at være hos dem i denne svære stund. Clara føler sig en smule stærkere, da hun træder over dørttrinnet sammen med ham, men det lader sig ikke fornægte – døden hænger i rummet. Værelset er fyldt med de remedier, de har brugt til at behandle Robert med: Kviksølv, Arsenik, og Litium, men selv disse moderne lægemidler har sine begrænsninger. Robert lyser op ved synet af sin hustru og gode ven. En kort stunds klarhed inden alt er slut. Efter Robert udånder, har Johannes og Clara et kort øjeblik sammen.

Sats: Finale

(Tage auf die Lauer.)

Klipsætninger

De kommende sider indeholder de fire tyske sætninger, som spillerne bruger til at klippe scener med. De skal udskrives og hænges på væggen som beskrevet under afsnittet med partituret i scenarieteksten.

The image displays a handwritten musical score on aged, yellowed paper. The score is organized into four distinct sections, each representing a German scene. Each section consists of multiple staves of music, with various notes, rests, and dynamic markings. The handwriting is in dark ink, and the paper shows signs of age and use, including some smudges and crossed-out passages. The sections are separated by vertical lines, and there are some annotations in the margins. At the bottom of the page, there is a faint handwritten signature or name.

A background image of a handwritten musical score on aged paper. The score consists of multiple staves with various musical notations, including notes, rests, and clefs. The handwriting is in dark ink, and the paper shows signs of age with some discoloration and faint markings. The title 'Ich Will Meine Seele' is overlaid in the center in a large, black, serif font.

Ich Will Meine Seele

The background of the image is a faded, handwritten musical score on aged paper. It features multiple staves with various musical notations, including notes, rests, and clefs, though the details are difficult to discern due to the low contrast and blurring. The paper has a yellowish tint, suggesting it is old.

Sie Liebten Sich Beide

The background of the image is a sheet of handwritten musical notation. It features several staves with notes, rests, and other musical symbols, all written in a cursive, handwritten style. The paper has a slightly aged, yellowish tint. The text 'Die Rose, Die Lilie' is superimposed over the center of the page in a large, black, serif font.

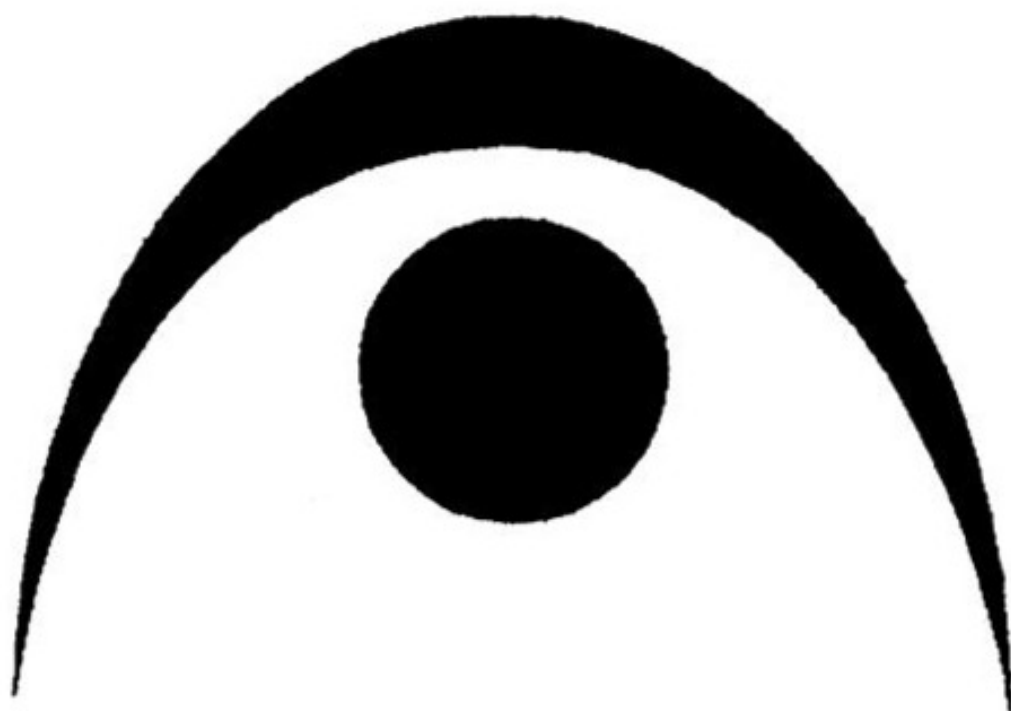
Die Rose, Die Lilie

The image features a background of handwritten musical notation on aged, yellowed paper. The notation is dense and somewhat messy, with various notes, rests, and clefs visible across several staves. The text 'So Stehn Wir' is superimposed in the center in a large, black, serif font.

So Stehn Wir

Musiske Symboler

De følgende sider indeholder de musiske symboler, der skal klippes ud og bruges til partituret som beskrevet i scenarieteksten. Først en fermat, derefter taktangivelsen og endelig en g-nøgle.

C

